

Side sisarusten välillä

Sisarusten ensinimiä yhdistävät piirteet

Rosa Havukainen
Maisterintutkielma
Suomen kielen ja suomalais-ugri-
kielten ja kulttuurien maisteriohjelma
Humanistinen tiedekunta
Helsingin yliopisto
Huhtikuu 2022

Tiivistelmä

Tiedekunta: Humanistinen tiedekunta

Koulutusohjelma: Suomen kielen ja suomalais-ugrialaisten kielten ja kulttuurien maisteriohjelma

Opintosuunta: Suomen kieli

Tekijä: Havukainen, Rosa

Työn nimi: Side sisarusten välillä. Sisarusten ensinimiä yhdistävät piirteet

Työn laji: Maisterintutkielma

Kuukausi ja vuosi: Huhtikuu 2022

Sivumäärä: 47 + 4 liitesivua

Avainsanat: Nimistöntutkimus, etunimet, sisarusten nimet, nimitytologia, sosio-onomastiikka, kansanonomastiikka

Ohjaaja tai ohjaajat: Terhi Ainiala

Säilytyspaikka: Helsingin yliopiston keskustakampuksen kirjasto

Tiivistelmä: Käsittelen tutkielmassani sisarusten ensimmäisten etunimien eli ensinimien yhteensopivuutta. Tutkimukseni tavoite on selvittää, missä määrin vuosina 2010–2021 annetut sisarusten ensinimet ovat yhteensopivia. Lisäksi tarkastelen, millaiset fonologiset, morfologiset, semanttiset sekä tyyliin ja kielivalintaan liittyvät piirteet sisarusten ensinimiä yhdistävät. Tutkimusaineisto on kerätty internetissä jaossa olleella kyselylomakkeella. Aineisto koostuu 249 sisarussarjan nimestä. Yli puolet (61 %) aineiston sisarussarjoista on sellaisia, joissa on kaksi sisarusta.

Analysoin sisaruksille annettuja nimiä nimitytologisista ja sosio-onomastisista keinoista.

Analyysini mukaan 76 prosentilla sisarussarjojen ensinimistä on useampi kuin yksi yhteinen piirre, 20 prosentilla on yksi yhteinen piirre ja 4 prosentilla ei ole yhtään yhteistä piirrettä. Yhteiset piirteet sijoittuvat kielen eri osa-alueille. Fonologisista piirteistä yleisin on sointuisuus, morfologisista piirteistä kaksitavuisuus, semanttisista piirteistä harvinaisuus ja kielivalintaan liittyvistä piirteistä kielisyys.

Aineistossani yleisin sisarusten nimiä yhdistävä piirre on kaksitavuisuus (59 %). Tulos vahvistaa käsitystä siitä, että ensinimet ovat tyypillisesti kaksitavuisia. Osa nimenantajista kertoi myös valinneensa sisaruksille tietoisesti tavarakenteeltaan samanlaiset nimet. Toiseksi yleisin yhteinen piirre on kielivalinta (55 %). Kielivalinta ilmenee jakona suomalaisiin ja kansainvälisiin nimiin. Tulokseen vaikuttaa vastaajien käsitykset nimistä, eli se, millaisia nimiä he ovat pitäneet suomalaisina tai kansainvälisinä. Esikoisen saama perinteinen suomalainen nimi vaikuttaa siihen, ettei kuopusta voi nimetä kansainvälisellä nimellä tai toisin päin. Kielivalintaan on kytköksissä perheen kieli- ja kulttuuritausta sekä käytännön asiat, kuten nimien helppo äänne- ja kirjoitusasu niin Suomessa kuin ulkomailla. Kolmanneksi yleisin yhteensovittamiskeino on sama tyyli (31 %). Sisarusten nimien tyylillinen yhteneväisyys ilmenee alkuperältään ja suosionvaihtelultaan samankaltaisina niminä.

Tutkimukseni osoittaa, että sisarusten ensinimien yhteensopivuus on nimenantajille tärkeää. Sisarusten nimien ei kuitenkaan haluta olevan äännerakenteeltaan liian samankaltaisia, koska ne voivat helposti sekoittua keskenään. Tällaisten nimien nähdään myös vaikuttavan negatiivisella tavalla lasten yksilöllisyyden kokemukseen. Toisaalta maltillisemmän äänteellisen samankaltaisuuden, kuten pelkän alkusoinnun tai satunnaisten samojen äänteiden, nähdään luovan sisarusten välille siteen, mikä ilmenee esimerkiksi yhteenkuuluvuuden ja tasa-arvon tunteena perheen sisällä.

Sisälllys

1	Johdanto	1
1.1	Tutkimuksen aihe ja tutkimuskysymykset	1
1.2	Etunimistä yleisesti	3
1.3	2000-luvun etunimistön piirteitä	4
2	Teoria, aineisto ja tutkimusmenetelmät	6
2.1	Nimitypologia ja sosio-onomastiikka	6
2.2	Aiempi tutkimus	7
2.3	Aineisto ja tutkimusmenetelmät	9
3	Sisarusten ensinimiä yhdistävät piirteet	12
3.1	Fonologiset piirteet	13
3.1.1	Sointuisuus	13
3.1.2	Pitkä vokaali, diftongi, vokaaliyhtymä ja geminaatta	17
3.1.3	Konsonantti- ja vokaaliloppuisuus	20
3.2	Morfologiset piirteet	22
3.2.1	Tavujen määrä	22
3.2.2	Tavurakenne	24
3.3	Semanttiset piirteet	25
3.3.1	Semanttinen sisältö	25
3.3.2	Harvinaisuus	28
3.3.3	Perintönimi ja henkilöesikuva	31
3.4	Tyyliin ja kielivalintaan liittyvät piirteet	33
3.4.1	Tyyli	33
3.4.2	Suomalaisuus ja kansainvälisyys	35
3.5	Yhteenveto	40
4	Lopuksi	41
	Lähteet	45
	Liite 1. Kyselylomake	
	Liite 2. Aineisto	

1 Johdanto

Tutkielmani käsittelee sisarusten nimeämistä. Tarkoitukseni on selvittää, miten ja missä määrin suomalaisille sisaruksille vuosina 2010–2021 annetut ensimmäiset etunimet ovat yhteensopivia. Käyttämäni tutkimusaineisto koostuu yhteensä 249 sisarussarjan nimestä, joita analysoin laadullisin ja määrällisin menetelmin.

Johdantoluku etenee siten, että alaluvussa 1.1 motivoin tutkimuksen aiheen ja esittelen tutkimuskysymykset. Luvussa 1.2 määrittelen tutkimuksen kannalta olennaisia käsitteitä, selvitän, mitä etunimilaki sanoo nimistä ja esittelen joitakin yleisimmistä nimeämisperusteista. Luvussa 1.3 puolestaan taustoitan suomalaisen nimenannon käytäntöjen kehitystä sekä esittelen tarkemmin muutaman 2000-luvun etunimistölle tyypillisen piirteen.

1.1 Tutkimuksen aihe ja tutkimuskysymykset

Leo ja Isa saa veljen!

Elsin siskolle Ilona?

Stellalle veli?

Kalle nimeksi Hilman veljelle?

Linen siskolle Louisa?

Yllä olevat keskustelunaloitukset on poimittu anonyymien mobiiliviestintäsovellus Jodelin Nimet-kanavalta. Nimiaiheisia keskustelufoorumeita selatessa törmää usein ketjuihin, joissa nimenantajat kaipaavat ideoita lapsen nimeämiseen silloin, kun tällä on yksi tai useampia sisaruksia. Ajatuksia lasten nimistä vaihdetaan tänä päivänä erilaisilla foorumeilla, joiden kävijöitä ja keskustelijoita yhdistää kiinnostus nimiin ja nimeämiseen. Nimenanto on siis usein yhteisöllistä, ja sellaista se on Suomessa ollut läpi tunnetun historian.

Alun perin yhteisöllisyyttä edusti sukuyhteisö, jolla oli merkittävä rooli lapsen nimeämisessä. Aina 1900-luvulle saakka suvuissa kulkivat omat tietyt etunimet, joilla sukuun syntyneet lapset kastettiin. Verrattuna sadan vuoden takaiseen vanhemmat nimeävät tänä päivänä jälkikasvunsa useammin nimillä, jotka ennen kaikkea erottavat lapsen paitsi vertaisryhmästään myös muista, kuten sukulaisista tai perhetuttavista. Tämä on yleistä etenkin ensimmäisten etunimien kohdalla. 2000-luvulla nimenanto on siis yksilöllistynyt. (Kotilainen 2008: 147, 251; Saarelma-Paukkala 2017: 88.)

Yhteisön merkitys ei kuitenkaan ole kadonnut. Nimistä kiinnostuneen yhteisön näkemykset ovat edelleen arvossaan, kun kyseessä ovat esimerkiksi nimien herättämät mielikuvat tai nimen sopivuus lapsen sisarusten nimiin, kuten Jodel-keskustelujen aiheet kielivät.

Nimet yksilöivät ja kertovat kohteestaan jotain erityistä (Ainiala, Saarelma & Sjöblom 2008: 162). Nimet voivat kuitenkin myös liittää yhteen, muodostaa pareja, systeemejäkin. Edellä mainituista nimistä *Leo* ja *Isa* ovat kolmikirjaimisia, kun taas *Elsiä* ja *Ilonaa* yhdistävät äänneet *l* ja *i*. *Linelle* ja *Louisalle* on puolestaan yhteistä alkusointu. Kaksosten nimiä tutkinut Arja Lampinen (1999) on havainnut kaksosilla olevan usein samankaltaiset nimet. Myös muiden sisarusten kuin kaksosten nimistä on mahdollista löytää yhtäläisyyksiä (ks. esim. Hyväri 2006; Anttola 2014).

Tässä tutkielmassa selvitän, millaista yhteensopivuutta sisarusten ensimmäisissä etunimissä eli ensinimissä on. Tutkimukseni lähtee liikkeelle ennako-oletuksesta, jonka mukaan sisarusten ensinimet voivat muistuttaa toisiaan eri tavoin. Sekä aiempi tutkimus että omat havaintoni tukevat hypoteesiani. Tavoitteenani on selvittää, missä määrin sisarusten ensinimet ovat yhteensopivia ja millaista yhteensopivuus on. Tutkimuskysymykset ovat seuraavat:

- 1) Missä määrin vuosina 2010–2021 annetut sisarusten ensinimet ovat yhteensopivia?
- 2) Millaiset fonologiset, morfologiset ja semanttiset piirteet sisarusten ensinimiä yhdistävät?
- 3) Millaiset nimien tyyliin ja kielivalintaan liittyvät piirteet sisarusten ensinimiä yhdistävät?

Yhteensopivuus voi olla *fonologista* eli äänneellistä, *morfologista* eli nimien muodosta, kuten tavarakenteesta, juontuvaa tai *semanttista* eli nimien merkitykseen liittyvää. Nimet voivat olla yhteensopivia myös niiden tyylin tai kielen, kuten suomenkielisyyden tai vieraskielisyyden, näkökulmasta. On hyvin mahdollista, että saman sisarussarjan nimissä voi esiintyä useita yhteisiä edellä mainittuja piirteitä. Toisaalta joillekin nimille ei välttämättä pysty osoittamaan yhtäkään yhteistä tekijää.

Lähden selvittämään edellä lueteltuja kysymyksiä keräämäni kyselyaineiston avulla. Ennen sitä kuitenkin määrittelen tutkimukseni kannalta olennaisia käsitteitä ja taustoitan niin etunimien tehtäviä kuin 2000-luvun etunimille tyypillisiä nimeämisperusteita ja piirteitä.

1.2 Etunimistä yleisesti

Tutkimukseni kannalta tärkeitä käsitteitä ovat henkilönnimi, ensinimi ja jälkinimi. *Henkilönnimi* tarkoittaa erisnimeä, joka yksilöi ja identifioi ihmisen muusta yhteisöstä (Ainiala ym. 2008: 162). *Ensinimi* puolestaan viittaa lapsen ensimmäiseen etunimeen ja *jälkinimi* muihin etunimiin (Saarelma-Paukkala 2017: 38). Esimerkiksi nimessä *Arvi Uljas Otava* nimi *Arvi* on ensinimi ja nimet *Uljas* ja *Otava* ovat jälkinimiä. Tutkimusaineistoni koostuu sisaruksille annetuista ensinimistä. Jatkossa käytän ensinimestä myös käsitettä *nimi*.

Erilaisilla nimillä on kulttuurissamme monenlaisia tehtäviä. Etunimien tehtävä on kuitenkin ennen muuta käytännöllinen, sillä niiden avulla pystymme erottamaan eri yksilöt toisistaan. Etunimet siis identifioivat eli yksilöivät tarkoitteensa. (Ainiala ym. 2008: 13, 17.) Suomessa jokaisella ihmisellä täytyy olla vähintään yksi etunimi ja nimenantoa säädellään lailla. Etunimien identifioiva luonne näkyy myös etunimilaisissa: lapsen etunimi ei esimerkiksi saa olla sama kuin tämän sisaruksella tai puolisisaruksella. (Etunimilaki 1 §, 3 §.)

Lisäksi laki ohjaa nimeämistä siten, että se pyrkii eriyttämään naisten ja miesten etunimet sekä ohjaa sopivien nimien antoa lapsen edun perusteella. Lapselle ei siis voi antaa etunimeksi soveltumatonta nimeä tai etunimeä, joka voi aiheuttaa hänelle haittaa. Nimen täytyy myös olla vakiintunut samalle sukupuolelle, eli tyttölapselle ei lain mukaan saa antaa pojannimeä eikä pojalle tyttönnimeä. Lisäksi etunimen täytyy vastata muodoltaan, sisällöltään ja kirjoitusasultaan kotimaista nimikäytäntöä. (Etunimilaki 946/2017 1 §, 2 §.)

Laissa esitetään myös muutama poikkeusperuste, joiden mukaan edellä mainituista vaatimuksista poikkeava etunimi voidaan hyväksyä. Vaatimuksista poikkeava etunimi voidaan hyväksyä, jos se on Suomessa käytössä viidellä elossa olevalla nimensaaajan kanssa samaa sukupuolta olevalla henkilöllä. Etunimi voidaan hyväksyä myös uskonnollisen tavan vuoksi, mikäli nimensaaajalla on kansalaisuutensa, perhesuhteidensa tai jonkun muun erityisen syyn perusteella yhteys toiseen valtioon, jonka nimikäytäntöä etunimi vastaa tai jos nimeämiseen esitetään jokin muu pätevä syy. (Etunimilaki 946/2017 3 §.)

Etunimilakiin perehtyessä voi huomata siinä korostuvan kaksi etunimille tyypillistä tehtävää, joita ovat käytännöllinen identifioiva tehtävä sekä sosiaalis-kulttuurinen funktio. Sosiaalis-kulttuurisella funktiolla tarkoitetaan erilaisia yhteisöllisiä arvoja, kuten nimenantajan kansallisuutta, äidinkieltä ja uskonnollista vakaumusta, jotka vaikuttavat nimen valintaan (Ainiala ym. 2008: 18–19). Lapsille annettujen nimien on nähty heijastelevan nimenantajien sosiaalista asemaa: ruotsalaistutkimuksessa vanhempien – erityisesti äidin – iän ja koulutuksen on osoitettu vaikuttavan

nimenantoon (Aldrin 2011: 255, 256). Myös muualla Euroopassa on tutkittu korkeasti koulutettujen antavan lapsilleen perinteisiä omakielisiä nimiä siinä, missä matalasti koulutetut nimeävät lapsensa suosituilla trendinimillä (Ainiala ym. 2008: 19).

Nimenannon taustalla voi kuitenkin olla monenlaisia nimeämisperusteita. 2010-luvulla syntyneiden lasten nimien nimenantoperusteita tutkinut Kauppinen (2021) havaitsi suosituimmiksi nimeämisperusteiksi nimen ulkoasun, nimen harvinaisuuden, nimen löytymisen suvusta sekä nimen ajattomuuden (Kauppinen 2021: 68). Pisimmät perinteet Suomessa on suvun mukaan nimeämisellä. Tänä päivänä on kuitenkin yleistä, että vanhemmat valitsevat lapselleen nimen puhtaasti esteettisistä syistä nimen äänteellisen kauneuden tai miellyttävyyden takia. (Saarelma-Paukkala 2017: 138, 140.) Yksi yleisimmistä nimeämisperusteista on niin ikään nimen harvinaisuus, sillä osa nimenantajista haluaa välttää tietyssä ikäluokassa suosittuja nimiä (Kauppinen 2021: 41). Toisaalta lapselle voidaan valita nimi myös sen ajattomuuden vuoksi. Ajattomuutta huokuvat nimet, kuten *Eeva* ja *Lauri*, jotka ovat vuosien saatossa pysyneet tasaisesti suosittuina. (Saarelma-Paukkala 2017: 47.)

1.3 2000-luvun etunimistön piirteitä

Tutkimusaineistoni koostuu vuosina 2010–2021 annetuista sisarusten ensinimistä. Etunimet ovat vahvasti kytköksissä kulloiseenkin aikaan ja kulttuuriin – myös suomalainen etunimistö ja vallitsevat nimenannon käytännöt ovat muovautuneet yhteiskunnan muutoksen mukana. Näin ollen 2000-luvun nimenantoa leimaa muutama sille hyvin ominainen piirre, jotka seuraavaksi esittelen. Piirteitä ovat yksilöllisyys, kansainvälisyys sekä uusvanhojen nimien suosio. Lisäksi etunimien varanto on kasvanut määrällisesti, koska uusien nimien muodostaminen on helpompaa kuin aiemmin. (Saarelma-Paukkala 2017: 77, 79, 82, 92.)

Suomalaista etunimistöä laajasti tutkineen Eero Kiviniemen (2006: 23) mukaan 1900-luvulla syntyneellä suomenkielisellä väestöllä oli käytössään noin 50 000 erilaista etunimeä, kun taas vuonna 2017 elossa olevilla Suomen kansalaisilla oli Digi- ja väestötietoviraston tietojen perusteella käytössään peräti 150 502 erilaista etunimeä (Saarelma-Paukkala 2017: 89). Etunimien määrä on siis kasvanut moninkertaisesti 2000-luvulle tultaessa. Kasvun on selitetty johtuvan muun muassa nimenannon yksilöllistymisestä.

Vielä sata vuotta sitten lapselle oli tapana valita nimi suvun piiristä. Tuolloin omaperäisen etunimen antaminen poikkesi korostuneesti ajalle tyypillisestä nimeämiskäytännöstä. (Kotilainen 2008: 147, 324.) 2000-luvun nimenantoa leimaavat moniarvoisuus ja kekseliäisyys; vanhemmat nimeävät lapsiaan omaperäisillä nimillä, joilla he ilmentävät paitsi omaa yksilöllisyyttään ja

itseään nimeämisoikeuttaan myös lapsen yksilöllisyyttä harvinaisen tai uniikin nimen kantajana. Tällaisia nimiä löytyy esimerkiksi uudisnimien, yhdysnimien ja sukupuolineutraalien nimien joukosta. Nimenannon yksilöllistymisen taustalla vaikuttaa länsimaisen yhteiskunnan kehitykseen liittyviä tekijöitä, kuten kulttuurin kansainvälistyminen, viestinnän lisääntyminen ja nopeutuminen, media sekä matkustelu. (Saarelma-Paukkala 2017: 82, 88, 90–91.)

Myös maahanmuuton on nähty vaikuttavan etunimien määrän kasvuun. 2000-luvulla vanhemmat haluavat yhä enenevässä määrin valita lapselleen nimen, joka toimii kirjoitusasunsa ja ääntämyksensä puolesta sekä Suomessa että ulkomailla. Vaikka nimimaisemassamme on aina ollut kerrostumia muista kielistä ja kulttuureista, 2000-luvulla nimimaisema on kansainvälistynyt entisestään, ja nimeämiseen saadaan vaikutteita niin ulkomaanmatkoilta kuin kansainvälistä mediaa ja populaarikulttuuria seuraamalla. Kansainvälisiä nimiä suositaan myös perheissä, joissa vanhemmat ovat kotoisin eri maista. (Saarelma-Paukkala 2017: 79, 90.)

Etunimistöstämme pystyy lisäksi osoittamaan kullekin aikakaudelle tyypillisiä muotiniimiä, sillä vanhemmat eivät tyypillisesti anna lapselle sellaista nimeä, joka on yleinen heidän omassaan tai sitä edeltävässä ikäpolvessa. Sen sijaan lapselle valitaan mieluummin joko oman isovanhemman tai sitä vanhemman sukupolven nimi. (Saarelma-Paukkala 2017: 78.) Tästä syystä nimien suosittuus kulkee noin sadan vuoden sykleissä. Esimerkiksi monet tällä hetkellä suosituimpien etunimien joukossa olevat nimet, kuten *Aino*, *Eino*, *Helmi*, *Martta* ja *Väinö*, olivat Digi- ja väestötietoviraston tilastojen mukaan suosituimpien nimien joukossa noin sata vuotta sitten 1910-luvulla (DVV).

2000-luvun etunimitrendit ovat edustettuina myös omassa tutkimusaineistossani. Aineistossa on esiintymiä niin edellä mainitun kaltaisista uusvanhoista nimistä kuin yksilöllisistä ja kansainvälisistä etunimistäkin. Ennako-oletukseni on, että sisarusten nimet noudattavat pitkälti samaa nimitrendiä sen sijaan, että esimerkiksi vanhimmalla sisaruksella on uusvanha ja nuorimmalla kansainvälinen etunimi.

2 Teoria, aineisto ja tutkimusmenetelmät

Tässä luvussa esittelen tutkielmani teoreettisen viitekehyksen sekä tutkimusaineiston ja -menetelmät. Tutkimukseni kuuluu nimistöntutkimuksen erityisalaan ja pohjautuu kahteen nimistöntutkimuksen tutkimussuuntaukseen, typologiseen ja sosio-onomastiseen tutkimukseen, joista kerron tarkemmin luvussa 2.1. Luvussa 2.2 käyn läpi tutkielmani kannalta relevanttia aiempaa tutkimusta. Omaa aineistoani ja käyttämiäni tutkimusmenetelmiä kuvaan tarkemmin luvussa 2.3.

2.1 Nimitytologia ja sosio-onomastiikka

Tutkielman teoreettisessa viitekehyksessä yhdistyvät kaksi tutkimussuuntausta: typologinen ja sosio-onomastinen tutkimus. Nimitytologia on menetelmä, joka keskittyy nimien rakenteiden tarkasteluun. Se on keino tutkia, millaiset rakennepiirteet, leksikaaliset ainekset ja samaan nimisysteemiin kuuluvien nimien väliset suhteet ovat nimistössämme yleisiä. Nimitytologisen tiedon kartuttamista onkin pidetty yhtenä onomastiikan päätehtävistä. (Ainiala ym. 2008: 41.)

Sosio-onomastinen tutkimus, eli sosio-onomastiikka, on puolestaan nimien käyttöön ja variaatioon keskittyvää tutkimusta. Sosio-onomastiikka ottaa huomioon sosiaalisen ja tilanteisen kentän, jossa nimiä käytetään. (Ainiala ym. 2008: 75.) Sen keinoin on pystytty muun muassa osoittamaan, ettei nimenanto ole täysin yhdenmukaista kaikkialla Suomessa, vaan etunimillä on tapana vaihdella alueellisesti ja sosiaalisesti paitsi eri puolella maata myös kaupunkien sisällä eri asuinalueiden välillä (ks. esim. Hannola 2016).

Luokittelen sisaruksille annettuja nimiä niiden rakennepiirteiden perusteella. Tämä osuus tutkielmasta edustaa nimitytologista tutkimusta. Vastaavaa sisarusten nimien rakennepiirteitä erittelevää tutkimusta on aiemmin tehnyt muun muassa Lampinen (1999) tutkiessaan kaksosten nimille yhteisiä piirteitä. Lampinen luokitteli kaksosten nimiä niiden fonologisten, morfologisten ja semanttisten piirteiden perusteella. Hyödynnän Lampisen luokittelua myös oman aineistoni analyysissa. Tutkielmassani nimien rakenteellisen tarkastelun rinnalla kulkee myös kansanonomastinen, nimenantajien, näkökulma.

Kansanonomastiikka on suuntaus, joka kuuluu sosio-onomastisen tutkimuksen piiriin. Sen kiinnostuksen kohteina ovat niin kutsuttujen tavallisten kielenkäyttäjien suhtautuminen nimiin sekä nimiin liittyvät asenteet. (Ainiala ym. 2008: 77.) Tutkielmani sosio- ja kansanonomastista puolta

ilmentää keräämäni kyselyaineiston avovastausten sisällöllinen analyysi. Kuvaan aineistoa sekä käyttämiäni tutkimusmenetelmiä tarkemmin alaluvussa 2.3.

2.2 Aiempi tutkimus

Oman tutkimukseni keskiössä ovat saman perheen sisarusten ensinimet ja nimiä yhdistävät rakenteelliset sekä sisällölliset piirteet. Sisarusten nimet ovat olleet tutkimuskohteena vain harvoin siihen nähden, miten moni nimenantaja pohtii kuopuksensa nimeä suhteessa esikoisen tai muiden sisarusten nimeen. Samanlaista sisarusten nimien rakenne- ja sisältöpiirteitä erittelevää tutkimusta ovat aiemmin tehneet Lampinen (1999), Anttola (2014) ja Hyväri (2006). Lampinen tutki kaksosten nimeämistä ja Anttola kolmosten nimeämistä. Hyvärin tutkimus on lähimpänä omaani, sillä hän tutki sisarussarjojen etunimisysteemeitä ja nimervalintaperusteita.

Näistä Lampisen aineisto on iältään vanhin. Se koostuu vuosina 1766–1967 Turussa ja Jyväskylässä annetuista kaksosten nimistä. Lampinen osoittaa kaksosten nimille useita kielen eri osaluueille sijoittuvia yhteensovittamiskeinoja. Siinä, missä oma tutkimukseni keskittyy sisarusten ensinimien tarkasteluun, Lampisen tutkimusaineisto koostui sekä kaksosille annetuista ensi- että jälkinimistä. Tarkastellessaan kaksosille annettuja etunimiä kokonaisuutena Lampinen havaitsi, että nimet voivat ikään kuin täydentää toisiaan muodostamalla yhdessä sisällöllisen kokonaisuuden, kuten nimiparissa *Iloisa Sisko ja Reima Weikko*. Yleensä kaksosten nimien yhteensopivuus on kuitenkin rakenteellista. Yhteensopivuutta luodaan tavoittelemalla samanlaisuutta, esimerkiksi samankaltaisen äänneasun tai tavarakenteen myötä. (Lampinen 1999: 98, 101–102.)

Yhteensä 20 kolmossisaruksen etunimiä tarkastellut Anttola (2014) havaitsi kolmosten nimien olevan äänne- ja muotorakenteeltaan keskenään samankaltaisia. Käytännössä tämä toteutui kuitenkin siten, että kaikkia kolmea nimeä yhdistäviä piirteitä löytyi vain harvakseltaan. Jokaisen lapsen nimellä oli silti joitain yhteisiä piirteitä sisarustensa nimien kanssa. (Anttola 2014: 28.) Omassa tutkielmassani haluan selvittää, millaiset piirteet toistuvat sisarussarjan jokaisen sisaruksen nimessä.

Myös Hyvärin tutkimuskohteena olivat sisarusten nimet. Hyväri tarkasteli, millaisia nimisysteemejä vanhoillislestadiolaisten perheiden sisarusten nimet muodostavat. Nimisysteemi tarkoittaa jotakin nimistöä systemaattisena kokonaisuutena, jossa vallitsevat tietyt rakenteelliset ja toiminnalliset periaatteet (Ainiala ym. 2008: 21). Hyvärin tutkimusaineisto sisältää 41 oululaisen vanhoillislestadiolaisen sisarussarjan nimen. Sisarussarjalla tarkoitetaan tutkielmassa perhettä, jossa on kolme lasta tai enemmän. Hyväri luokitteli perheiden lasten nimet sisällöllisin ja rakenteellisin

perustein. Sisällöllisiin perusteisiin kuuluvat muun muassa nimien luokittelu raamatullisiin, luontoaiheisiin tai muuten sisällöllisesti samankaltaisiin nimiin. Rakenteellisiin perusteisiin kuuluvat esimerkiksi nimien tavorakenteet, alku-, sisä- ja loppusointuisuus sekä yhdysnimet. Tutkimuksessa havaittiin, että 27 %:lla aineiston sisarusarjoista on sisällöltään tai rakenteeltaan yhteensopivat nimet. Hyväriin aineistossa lapset saivat siis tyypillisesti nimen, jolla ei ole yhteistä sisarusten nimien kanssa. 27 %:n osuus on melko korkea siihen nähden, että vanhoillislestadiolaisissa perheissä on keskimäärin enemmän kuin viisi lasta. Toisaalta myös suvut ovat suuria, joka voi omalta osin vaikuttaa siihen, että lapsille halutaan antaa yksilölliset nimet kaimojen välttämiseksi. (Hyväri 2006: 2, 5, 82–85.)

Niin ikään nimeämisperusteiden tarkastelu on ollut nimistöntutkijoiden kiinnostuksen kohteena 1980-luvulta saakka. Eero Kiviniemi (1982) tutki vuoden 1979 almanakkaan sisältyneen Helsingin yliopiston ja Weilin+Göösin järjestämän kyselyn avulla nimenvallinnan perusteita ja nimeämistapojen muuttumista 1940-luvulta 1970-luvun loppuun. Tulokset Kiviniemi julkaisi teoksessaan, joka käsittelee paitsi nimenvallintaa myös suomalaisen etunimistön historiaa ja nimenannon käytäntöjen kehittymistä aina vanhoista henkilönnimisysteemeistä nykynimistöön. (Kiviniemi 1982: 129.) Samalla Kiviniemi loi perustan nimeämisperusteiden tutkimukselle, jolla on edelleen vahva asema nimistöntutkijoiden keskuudessa.

Kuten jo aiemmin on ilmennyt, suomalaisessa nimenannossa lapselle on perinteisesti valittu nimi suvun piiristä. Oman sukunsa nimeämiskäytäntöjä historian väitöskirjassaan tutkineen Kotilaisen (2008) mukaan sukupolvelta toiselle siirtyvän perintönimen antaminen on historiallinen traditio, jolla pyritään vahvistamaan sukuidentiteettiä ja osoittamaan arvostusta vanhempia sukupolvia kohtaan. Aikoinaan perintönimen antaminen liitettiin myös siihen, että edesmennyt sukulainen jatkaisi jollain tapaa elämäänsä uudessa suvun jäsenessä. (Kotilainen 2008: 147, 168.)

Näin ollen myös sisaruksille annetuissa nimissä on näkynyt – ja näkyy yhä – aiempien sukupolvien vaikutus. 2010-luvulla annettuja etunimiä perintönimien näkökulmasta tarkastellut Järvenpää (2018) havaitsi perintönimien antamisen olevan edelleen nimenantajille kohtalaisen tärkeää. Tänä päivänä perintönimi on kuitenkin useimmiten jälkinimi ensinimen sijaan. Järvenpään aineistossa esiin noussut sisarusten nimeämiseen liittyvä nimeämistapa on se, että isänisän nimi annetaan tyypillisesti esikoispojalle, äidinisän nimi toiselle pojalle ja isän nimi kolmannelle. Myös tyttäret nimetään usein samaa kaavaa noudattaen. (Järvenpää 2018: 31–34, 64.) Niin ikään Kotilainen (2008: 77) havaitsi isän vanhempien nimien olevan etusijalla perintönimiä annettaessa.

Nimen löytyminen suvusta on myös 2010-luvulla syntyneiden lasten nimenantoperusteita tarkastelleen Kauppisen (2021) aineistossa kolmanneksi suosituin nimeämisperuste. Yksi Kauppisen tutkimista nimeämisperusteista oli, että nimellä on yhteinen piirre sisarusten nimien kanssa.

Kauppisen aineistosta 57 vastaajaa piti perustetta merkityksellisenä, kun taas 71 koki, ettei perusteella ollut merkitystä nimervalinnan kannalta. Hänen aineistossaan nimeämisperuste ei ollut erityisen yleinen. Ero perustetta merkityksellisenä ja merkityksettömänä pitävien välillä ei kuitenkaan ole järin suuri, joten voi olla mahdollista, että sisarusten nimien väliset yhteiset piirteet ovat yleistymään päin. (Kauppinen 2021: 29.)

Suomalaisen nimistöntutkijoiden tutkimuskohteena on myös usein ollut nimenanto kaksi- tai monikielisissä perheissä (ks. esim. Eskola 2021). Uudenlaista näkökulmaa nimenannon tutkimukseen toi Emilia Aldrin (2011), joka lähestyy väitöskirjassaan nimenantoa sosiokulttuurisena ilmiönä. Ruotsin Göteborgissa lapsille annettuja etunimiä tutkiessaan Aldrin havaitsi etunimien ilmentävän nimenantajien sosiaalista asemaa. Nimien avulla on siis mahdollista rakentaa paitsi lapsen myös vanhempien omaa identiteettiä. Aldrinin mukaan nimet mahdollistavat erilaisiin sosiaalisiin ryhmiin tai elämäntyyliin asemoitumisen ja identifioitumisen sekä toisaalta myös erottautumisen niistä. Tällaisia elämäntyyliä edustavat esimerkiksi työväenluokan elämäntapa tai yläluokkainen elämäntapa. (Aldrin 2011: 252–255.) Ruotsalaistutkimuksen myötä myös Suomessa on vertailtu eri alueilla, kuten kaupungeissa tai kaupunginosissa, annettuja nimiä ja niiden kytköksiä paitsi alueiden sosioekonomiseen rakenteeseen myös kieliympäristöön (ks. esim. Hannola 2016).

Niin nimeämisperusteita kuin muutakin nimenantoon liittyvää on tarkasteltu Suomessa Kiviniemen jälkeenkin etenkin kysely- ja/tai haastatteluaineistojen turvin. Esimerkiksi Perälä tutki haastatteluaineistonsa avulla nimeämisprosessia, kuten sitä, millaisiin asioihin vanhemmat kiinnittävät huomiota lasta nimetessään ja millaiset tekijät vaikuttavat nimenantoon. Perälän aineistosta uusi ja yllättävä esiin noussut havainto oli esikoisen osallistuminen jollain tavalla kuopuksen nimenantoon. Esikoisen ehdottama nimi on myös usein päätynyt kuopuksen ensi- tai jälkinimeksi. Perälän haastattelemissa perheissä kiinnitettiin huomiota myös siihen, että kuopuksen nimi sopii yhteen sisarusten nimien kanssa. (Perälä 2017: 32–34, 44–45.) Onkin luontevaa jatkoa aiemmalle tutkimukselle selvittää, millaista tuo yhteensopivuus on ja missä määrin sitä sisarusten nimissä esiintyy.

2.3 Aineisto ja tutkimusmenetelmät

Keräsin tutkielman aineiston kyselylomakkeen avulla. Kyselylomake koostuu kahdesta osiosta. Ensimmäisessä osiossa vastaajat kertovat kunkin lapsensa ensimmäisen etunimen ja syntymävuoden. Ensinimen sijaan on mahdollista kertoa myös lapsen kutsumanimi, mikäli se on eri kuin ensinimi. Tutkimusaiheen rajauksen ja toisaalta myös vastaajien anonymiteetin takaamiseksi päädyin

kysymään vain lasten ensinimiä ensi- ja jälkinimien sijaan. Lomakkeen ensimmäiseen osioon sisältyy myös kohta, jossa vastaajat voivat halutessaan antaa minulle luvan käyttää heidän lastensa nimiä tutkielmassa esimerkkeinä.

Kyselylomakkeen toinen osio käsittelee sisarusten nimiä yhdistäviä piirteitä. Vastaajat valitsevat 12 piirteestä valintaruutujen avulla ne, jotka yhdistävät heidän lastensa nimiä. Piirteitä ovat

- Sama teema
- Luontoaiheinen nimi
- Nimi, johon sisältyy merkitys
- Suvussa kulkeva perintönimi
- Henkilöesikuva
- Sama tyyli
- Sukupuolineutraali nimi
- Kansainvälinen nimi
- Nimi, joka toimii kahdella tai useammalla eri kielellä
- Nimen harvinaisuus
- Ei mitään näistä

Valittavissa olevat piirteet ovat ennemminkin nimien sisältöön kuin rakenteeseen liittyviä, jotta saisin tietoa nimien semantiikasta ja ennen kaikkea siitä, miten vastaajat perustelevat nimien sisältöön, tyyliin ja kielivalintaan liittyviä tekijöitä. Lisäksi vastaajilla oli mahdollisuus kertoa omin sanoin, millä perusteella he nimesivät lapsensa sekä pohtia, onko heille tärkeää, että lapsilla on yhteensopivat nimet.

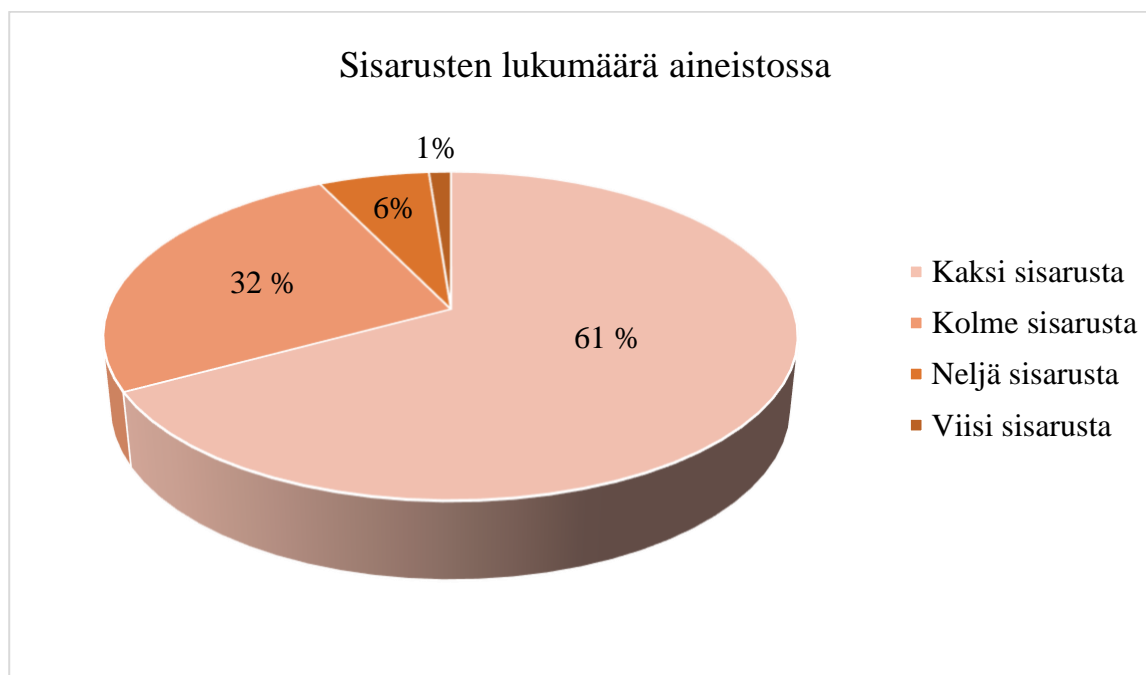
Jaoin lomaketta Facebookissa *Naistenhuone*-, *Nimi hukassa*- sekä *Vauva 2021* -ryhmissä. Facebookin lisäksi kysely oli jaossa Jodelissa Nimet-kanavalla ja Vauva.fi-keskustelufoorumin Nimet-keskustelualueella. Kehotin kiinnostuneita levittämään sanaa kyselystä ja jakamaan sitä eteen päin. Kriteerinä kyselyyn vastaamiseen oli se, että vastaajalla on vähintään kaksi lasta ja hänen molemmat tai kaikki lapsensa ovat syntyneet vuonna 2010 tai sen jälkeen.

Kysely oli avoin vastaajille kahden viikon ajan 19.10.–2.11.2021, ja siihen vastasi tuon ajanjakson aikana yhteensä 264 henkilöä. Rajasin tutkielman aineistosta pois ne vastaukset, joissa oli ennen vuotta 2010 syntyneiden lasten nimiä. Tällaisia vastauksia oli 12. Lisäksi kolmessa vastauksessa ei mainittu ollenkaan lasten nimiä. Aineiston ulkopuolelle jäi siis yhteensä 15 vastausta. Tutkielman aineisto koostuu siis 249 vastauksesta ja sisältää näin ollen 249 sisarussarjan nimet.

Aineistossa on yhteensä 616 lapsen nimi. Valtaosa (86 %) aineiston nimistä on annettu vuonna 2015 tai sen jälkeen. Peräti kolmannes lapsista (34 %) on syntynyt vuonna 2021. Vuonna 2021 annettujen nimien suureen esiintyvyyteen vaikuttanee se, että jaoin kyselyä Facebookissa *Vauva 2021* -ryhmässä, joka on tarkoitettu vuonna 2021 syntyneiden lasten vanhemmille. Moni vastaaja päätyi vastaamaan kyselyyn juuri kyseisen ryhmän kautta.

Oletan vastaajien koostuvan valtaosin äideistä, sillä esimerkiksi Facebookin *Naistenhuone*-ryhmään hyväksytään jäseniksi pelkästään naiskäyttäjiä. Facebookista ei saa tietoa muiden ryhmien sukupuolijakaumasta, mutta ryhmässä käytyjen keskusteluiden ja kyselyyni liittyvien kommenttien perusteella suurin osa kyselyyn vastanneista lienee naisia. Jodel sekä Vauva.fi, joissa myös kyselyä jaoin, ovat puolestaan täysin anonyymejä.

Kyselyyn vastanneilla oli useimmiten kaksi tai kolme lasta. Kuvio 1 ilmenee tarkemmin sisarusten määrä aineistossa.

Kuvio 1. Sisarusten lukumäärä aineistossa.

152 vastauksessa on kaksi sisaruksen nimeä (61 %). 79 vastauksessa on kolme sisaruksen nimeä (32 %), 15 vastauksessa neljä sisaruksen nimeä (6 %), kun taas vain kolme vastauksista sisälsi viiden sisaruksen nimet (1 %).

Tutkin sisarusten nimien äänteellisiä ja rakenteellisia piirteitä vastaajien antamien etunimien avulla. Luokittelin nimet Lampisen (1999) luokittelua hyödyntäen esimerkiksi samanlaisia sointuisuuden keinoja tai yhdenmukaisen tavurakenteen sisältäviin. Vastaajien valintaruuduista

valitsemien piirteiden avulla lajittelin nimiä yhteensopiviin niin merkityksen kuin kielenulkoisten piirteidenkin, kuten perintönimien ja henkilöesikuvan, kautta.

Sain myös tietoa kriteereistä nimenannon taustalla. Vastaajat ilmaisivat erilaisia lastensa nimiä yhdistäviä piirteitä, kuten *harvinaisuus*, tai nimien kieleen ja alkuperään liittyvät *kansainvälisyys* ja *suomalaisuus*. En jäljittänyt vastaajien kansainvälisenä tai suomalaisena pitämien etunimien alkuperää tai historiallista taustaa, koska olin ensisijaisesti kiinnostunut siitä, millaisia nimiä vastaajat pitävät esimerkiksi kansainvälisinä ja millaisia suomalaisina. Sama pätee myös harvinaisuuden kohdalla. Halusin esittää vastaajien käsitykset nimien kielestä tai harvinaisuudesta sellaisenaan, sillä ne ilmentävät tutkimukseni kansanonomastista puolta. Jotta nimiä yhdistävistä keinoista saisi monipuolisen kuvan, on huomionarvoista käsitellä myös sitä, millaiset piirteet vastaajat kokevat itse lastensa nimiä yhdistävän.

Olen edellä pohjustanut tutkimukseni aiheen ja teoreettisen taustan sekä esitellyt käyttämäni aineiston ja tutkimusmenetelmät. Seuraavassa luvussa käsitelen, missä määrin tutkimani sisarusten ensinimet sisältävät yhteensopivuutta ja millaisia yhteensopivuuden keinoja nimistä havaitsin.

3 Sisarusten ensinimiä yhdistävät piirteet

Tässä luvussa selvitän, missä määrin vuosina 2010–2021 annettujen sisarusten ensinimissä on yhteisiä piirteitä ja millaisia nuo piirteet ovat. Saman sisarussarjan nimissä voi esiintyä vain yksi yhteinen piirre tai useampia yhteisiä piirteitä. Joillekin sisarusten nimille ei sen sijaan ole mahdollista osoittaa yhtäkään yhteistä tekijää. Taulukosta 1 ilmenee, missä määrin tutkimissani sisarusten ensinimissä esiintyy yhteisiä piirteitä.

Taulukko 1. Yhteiset piirteet sisarusten ensinimissä.

	Lukumäärä	Prosenttiosuus
Ei yhteisiä piirteitä	11	4,4 %
Yksi yhteinen piirre	50	20,1 %
Useampia yhteisiä piirteitä	188	75,5 %
Yhteensä	249	100 %

Otan analyysissäni huomioon vain sellaiset sisarussarjan nimet, joissa jokaisen sisaruksen nimessä toistuu vähintään yksi yhteinen piirre. Analyysini ulkopuolelle jää siis esimerkiksi sellaisen kolmilapsisen perheen sisarusten nimet, missä vain esikoisen ja kuopuksen nimillä on jokin yhteinen

piirre tai piirteitä. Näin ollen yhteensä 238 tutkimassani sisarussarjan nimessä on yhteensopivuutta. 50 sisarussarjan nimeä yhdistää yksi yhteinen piirre, kun taas 188 sisarussarjan nimissä on enemmän kuin yksi yhteinen piirre. 11 sisarussarjan nimillä ei puolestaan ole yhtäkään yhteistä piirrettä. Aineistoni valossa sisarusten nimet näyttävät siis tyypillisemmin ainakin jossain määrin samankaltaisina kuin täysin erilaisina.

Seuraavissa alaluvuissa selvitän tarkemmin, millaisia nuo samankaltaisuutta luovat piirteet ovat ja missä määrin niitä nimissä esiintyy. Olen luokitellut piirteet fonologisiin (luku 3.1), morfologisiin (luku 3.2), semanttisiin (luku 3.3) sekä tyyliin ja kielivalintaan liittyviin (luku 3.4) ja koonnut tuloksista taulukot (2–11), jotka havainnollistavat piirteiden yleisyyttä suhteessa koko aineistoon. Havainnollistan aineistosta tekemiäni havaintoja vastaajien kommentteilla. Suhteutan ja vertailen saamiani tuloksia myös aiempiin tutkimustuloksiin.

3.1 Fonologiset piirteet

Tässä luvussa selvitän, missä määrin ja millä tavoin sisarusten ensinimet ovat äännerakenteeltaan samankaltaisia. Tarkastelen nimiä sointuisuuden (luku 3.1.1) sekä muiden äännerakenteellisten piirteiden, eli pitkien vokaalien, diftongien, vokaaliyhtymien ja geminaattojen (luku 3.1.2) sekä konsonantti- ja vokaaliloppuisuuden (luku 3.1.3) näkökulmasta.

3.1.1 Sointuisuus

Sointuisuudella tarkoitetaan kielen äänneiden yhteensointuvuutta, joka luo kuulijalle harmonisen ja musiikillisen kauneusvaikutelman (Koskimies 1964: 36). Sointuisuutta voi esiintyä niin sanan alussa, lopussa kuin keskellä sanaakin (Kiviniemi 1982: 159–160).

Silloin kun sointuisuus ilmenee sanan alussa, on kyse alkusoinnusta. Tieteen termipankin mukaan alkusointu tarkoittaa saman äänteen tai äänneryhmän sananalkuista esiintymistä. Alkusoinnun voimakkuus voi vaihdella: alkusointu on vahvaa, jos sananalkuista konsonanttia tai vokaalia seuraa sama vokaali, kuten nimissä *Kevin* ja *Kendra* (esimerkit ovat omasta aineistostani). Jos samaa äännettä seuraava vokaali tai konsonantti on eri, alkusointu on heikkoa. Esimerkiksi nimissä *Telma* ja *Tilda* on heikko alkusointu. Sointuisuutta voi esiintyä myös sanan lopussa loppusoinnun muodossa. Loppusoinnolla tarkoitetaan sitä, että sanat loppuvat kahteen tai useampaan

samaan äänteeseen. (Tieteen termipankki.) Loppusoinnollisia nimiä edustavat esimerkiksi *Kiira* ja *Tara*.

Kolmas sointuisuuden muoto on sisäsointu. Sisäsointu ilmenee sanojen alkutavuissa silloin, kun sanat alkavat eri vokaalilla tai konsonantilla, mutta niiden alkutavuissa on yhteinen vokaali. Lisäksi nimissä voi esiintyä myös muuta sointuisuutta, kuten tavunsisäisiä samoja äänteitä. (Tieteen termipankki.) Esimerkiksi nimet *Milo* ja *Melina* sisältävät alkusoinnun lisäksi muita samoja äänteitä, kuten *l* ja *i*.

Seuraavaksi esittelen taulukon avulla, missä määrin ja millä tavoin tutkimissani sisarusten ensinimissä ilmenee erilaisia sointuisuuden muotoja. Vastaajat ovat antaneet luvan käyttää taulukoissa 2–11 esiintyviä sisarusten nimiä esimerkkeinä tutkielmassa.

Taulukko 2. Sointuisuus sisarusten ensinimissä.

	Lukumäärä (prosenttiosuus)	Esimerkki
Heikko alkusointu	28 (11,2 %)	Astrid – Aksel Helmi – Hilja Pekko – Pulmu
Vahva alkusointu	10 (4,0 %)	Eeli – Eemil Jose – Joalin Vilma – Viljam
Loppusointu	15 (6,0 %)	Milo – Marlo Pomeliina – Peppiina Sylvi – Elvi
Sisäsointu	27 (10,8 %)	Konsta – Lotta Pihla – Hilla – Niilo Ruusu – Aurora
Muu sointuisuus	29 (11,7 %)	Alvar – Lilja – Malva Eden – Oliver Henrik – Onerva
Yhteensä	109 (43,8 %)	

Sisarusten ensinimien äänteellinen yhteensopivuus on aineistossani melko yleistä, sillä 108 tarkastelemistani sisarusten nimistä sisältää yhden tai useamman sointuisuuden muodon. Aineistossani yleisin sointuisuuden muoto on alkusointu, sillä 38 sisarussarjan nimet alkavat samalla

äänteellä. Alkusointua esiintyy niin heikossa kuin vahvassakin muodossa, joskin heikko alkusointu on aineistossa huomattavasti yleisempi esiintyessään 28 sisarussarjan nimissä. Vahvaa alkusointua ilmenee puolestaan kymmenen sisarussarjan nimen ensitavuissa. Aineistossani yleisimmät alkusoinnut ovat *v* ja *e*, jotka kumpikin esiintyvät seitsemän sisarussarjan nimissä joko vahvana tai heikkona alkusointuna.

Toinen sisarusten ensinimissä esiintyvä soinnillisuuden muoto on loppusointu. Loppusointu esiintyy 15 sisaruksen nimessä. Aineistossani ilmenevistä loppusoinnuista ylivoimaisesti yleisin on *a* esiintyessään 11 sisaruksen nimissä. Loppusoinnun *a* yleisyyttä selittää, että *a* on yleisin loppuvokaali tyttöjen nimissä (Kiviniemi 1982: 160). Loppusointu onkin aineistossani huomattavasti yleisempi tyttöjen kuin poikien nimistä koostuvien sisarussarjojen nimissä.

Sisarusten ensinimiä yhdistää 28 tapauksessa myös sisäsointu, joka on sointuisuuden muodoista aineistossani toiseksi yleisin. Aineistossani esiintyvistä sisäsoinnuista yleisin on ensimmäisessä tavun *i*, joka toistuu 12 sisarussarjan nimessä.

Sisarusten ensinimille on mahdollista osoittaa myös muita sointuisuuden muotoja. Esimerkiksi nimiä *Alvar*, *Lilja* ja *Malva* yhdistää 1. tavun konsonantti *l* sekä 2. tavussa esiintyvä *a*. Nimille *Eden* ja *Oliver* on puolestaan yhteistä konsonanttiloppuisuuden lisäksi viimeisen tavun *e*. *Henrik* ja *Onerva* sisältävät samoja äänneitä, kuten *e* ja *n*. Lisäksi molempia nimiä yhdistää 2. tavussa oleva *r*.

Vaikka äänteellistä yhteensopivuutta esiintyy tutkimissani sisarusten nimissä melko paljon, sointuisuuden osuus aineistossani on vähäisempää kuin Lampisen kaksosaineistossa. Lähes kolme neljäsosaa Lampisen tutkimista kaksosten nimistä on äänteellisesti sointuvia (Lampinen 1999: 86). Kaksosten nimissä tyypillisintä sointuisuutta edustaa alkusointu, joka on myös omassa aineistossani sointuisuuden muodoista yleisin.

Samojen äänneiden toistuminen niin nimien alussa, lopussa kuin keskelläkin saa nimet sointumaan yhteen ja vaikuttamaan yhteensopivilta (Lampinen 1999: 83). Myös useassa vastauksessa huomioidaan nimien sointuisuuden merkitys:

- 1) Esikoisen nimi tulee vanhempien nimien yhdistelmästä, kuopuksen nimi haluttiin sointumaan esikoisen nimen kanssa. [90]¹
- 2) Valitsimme mielestämme kauneimmat nimet, toki niiden sointuminen yhteen ja jonkinlainen sopiminen sukunimeen olivat tärkeitä. [51]

¹ Esimerkit ovat aineistosta, ja niiden perässä oleva numero viittaa vastauksen numeroon. Esitän esimerkit sanasta sanaan sellaisina kuin ne aineistossa esiintyvät. Joissain tapauksissa esimerkkejä on lyhennetty. Osoitan poiston kahden ajatusviivan avulla.

Kiviniemen (2006: 134–135) mukaan nimien sointumista voi pitää sukuyhteyttä ilmaisevana piirteenä, joka ilmenee sisarusten nimien äänteellisenä samankaltaisuutena tai tasapuolisuuden vuoksi annettuina samantyyppisinä niminä. Vastauksissa, joissa sisarusten nimiä yhdistää sointuisuus, toistuu, että äänteellisellä samankaltaisuudella pyritään luomaan sisarusten välille yhteenkuuluvuuden ja tasavertaisuuden tunnetta:

- 3) Luo yhteenkuuluvuuden tunnetta, sidettä sisarusten välille [92]
- 4) – – halusimme lapsillemme jollain tavalla yhteen sopivat nimet (ensimmäisen tai toisen), jotta jokin asia nimessä yhdistäisi veljeksiä sukunimen lisäksi. [79]
- 5) [Nimien samankaltaisuus] Luonee heille yhteenkuuluvuuden tunnetta ja toivottavasti myös tunteen tasa-arvoisuudesta perheen sisällä. [38]
- 6) Tärkeää, että lapsilla samantyylliset nimet, siksi ettei toinen olisi toista ”harvinaisempi” vaan samanvertaisia, kuten kaikessa. [192]

Jotkut vastaajista ovat kommentoineet, etteivät he halunneet antaa sisaruksille alkusoinnullisia nimiä, sillä se olisi rajannut pois muilla äänteillä alkavat nimivaihtoehdot:

- 7) En halunnut liian samankaltaisia nimiä tai samaa alkukirjainta, koska en halunnut rajoittaa liikaa nimivaihtoehtoja. [52]

Aineistossa on myös kolme sisarussarjan nimeä, jotka eroavat toisistaan vain yhden äänteen osalta. Tällaisia nimiä kutsutaan minimipareiksi (Tieteen termipankki). Jotkut vastaajista mainitsivat kuitenkin tällaisten nimien muistuttavan jo liikaa toisiaan:

- 8) Mukavaa, kun sointuu kivasti yhteen. Mutta ei tietenkään mitään överiä Tiku ja Taku - tyyliä samankaltaisuudessa haluttu. [118]

Lisäksi osa vastaajista korostaa, etteivät he halunneet antaa sisaruksille äänteellisesti samankaltaisia nimiä. Tällaisissa vastauksissa nimien runsaan äänteellisen yhteensopivuuden todetaan tekevän nimistä liian samankaltaisia ja vaikuttavan jopa sisarusten yksilöllisyyden

kokemukseen. Samaa alkukirjainta pidetään useassa vastauksessa ikään kuin vahvempana samankaltaisuuden osoittajana kuin esimerkiksi nimien tyylillistä yhteneväisyyttä:

- 9) On kiva, että nimet käyvät jollain tapaa tyylillisesti yhteen, mutta en pidä liian samanlaisista nimistä sisaruksilla. Esimerkiksi sama alkukirjain ei ollut toiveissa, päinvastoin. [83]
- 10) Pysin muutenkin tasavertaisuuteen lasten kanssa ja on mukavaa, että sisarusjoukolla on keskenään samantyylliset nimet. En kuitenkaan halua, että nimet ovat liian samanlaiset (Mari, Sari, Kari, Jari tai Lassi, Lotta, Leevi, Luukas). [209]
- 11) Halusimme korostaa perheen yhteenkuuluvuutta nimien samankaltaisuudella. Olemme vältäneet silti antamasta samalla alkukirjaimella alkavia nimiä, jotta lapset voivat kokea olevansa myös yksilöinä tärkeitä perheessämme. [222]

Myös muissa vastauksissa korostuu 2000-luvulla yleistynyt nimenannon yksilöllistyminen: sisaruksille halutaan tietoisesti antaa erilaiset nimet, jotta he erottuisivat perheessä yksilöinä:

- 12) – – haluan – – että nimet erottuvat toisistaan ja että jokaisella on tarpeeksi erilainen nimi, ettei nimistä tule nimimössöä, josta kukaan ei muista, kuka olikaan kuka. – – lisäksi nimi tuntuu persoonallisemmalta, kun se ei ole liian samanlainen sisarusten kanssa. Jokainen on kuitenkin oma yksilönsä. [81]

Ilman jatkokysymyksiä on mahdotonta sanoa, kuinka monessa nimessä äänteellinen yhteensopivuus on harkittua ja kuinka monessa puhdasta sattumaa. Vastauksista ilmenee joidenkin nimenantajien mieltymys tiettyihin kielen piirteisiin, esimerkiksi pehmeitä konsonantteja, kuten *l*, sisältäviin nimiin. Tällöin nimien samankaltaisuus ei välttämättä ole tietoisesti harkittua, vaan pikemminkin seurausta nimenantajan nimimausta.

3.1.2 Pitkä vokaali, diftongi, vokaaliyhtymä ja geminaatta

Sisarusten ensinimissä on sointuisuuden lisäksi myös muita äänteellisiä yhtäläisyyksiä, joita ovat pitkä vokaali, diftongi, vokaaliyhtymä sekä geminaatta. Pitkä vokaali viittaa kahteen peräkkäiseen samassa tavussa olevaan vokaaliin, kun taas diftongilla tarkoitetaan sitä, että samassa tavussa on

peräkkäin kaksi eri vokaalia. Vokaaliyhtymällä tarkoitetaan vierekkäisiä vokaaleita, jotka kuuluvat eri tavuihin. Geminaatta taas on kahden tavun rajalla oleva kaksoiskonsonanti. (Tieteen termipankki.)

Pitkä vokaali, diftongi ja geminaatta ovat yhteisiä piirteitä myös Lampisen tutkimissa kaksosten nimissä. Kaksosten nimissä yleisin ensimmäisiä etunimiä yhdistävä piirre on ensitavun diftongi, toiseksi yleisin konsonanttiyhtymä ja harvinaisin pitkä vokaali (Lampinen 1999: 9). Seuraavaksi selvitän, missä määrin ja miten kyseiset piirteet sekä vokaaliyhtymä yhdistävät oman aineistoni sisarusten ensinimiä.

Taulukko 3. Pitkä vokaali, diftongi, vokaaliyhtymä ja geminaatta sisarusten ensinimissä.

	Lukumäärä (prosenttiosuus)	Esimerkki
Pitkä vokaali	19 (7,6 %)	Eedit – Aatto Neela – Luukas Paavo – Eeva
Diftongi	4 (1,6 %)	Aino – Eini Eino – Väinö
Vokaaliyhtymä	10 (4,0 %)	Joel – Julia – Linnea – Olivia Julius – Elias Livia – Lyydia
Geminaatta	9 (3,6 %)	Hasse – Sakke Hilli – Valla Onni – Emma
Yhteensä	42 (16,9 %)	

Pitkä vokaali esiintyy 19 tarkastelemassani sisarussarjan nimessä. Aineistossani pitkä vokaali esiintyy useimmiten nimien ensitavussa, kuten nimissä *Eedit* ja *Aatto*. Muutamassa tapauksessa sisarussarjan nimiä yhdistää sama pitkä vokaali, kuten nimissä *Elviira* ja *Niila*, muutoin pitkä vokaali on eri.

Tutkimani sisarusten nimet sisältävät diftongin harvoin – vain neljässä tapauksessa. Myös diftongi on aineistossani tyypillisempi nimien ensimmäisissä tavuissa, kuten nimissä *Aino* ja *Eini*. Vokaaliyhtymä on sen sijaan hieman diftongia yleisempi esiintyessään yhteensä 10 sisaruksen nimessä, kuten nimissä *Joel*, *Julia*, *Linnea* ja *Olivia*.

Yhdeksälle aineistoni nimistä on puolestaan yhteistä geminaatta. Lähes kaikissa tapauksissa geminaatan muodostavat eri konsonantit, kuten nimissä *Hasse* ja *Sakke*. Ainoastaan kahdessa sisarusarjan nimissä on sama kaksoiskonsonantti niin kuin nimissä *Ukko* ja *Mielikki*.

Vastauksista ilmenee, että nimenantoon on vaikuttanut sisarusten nimet; nuorimmalle annettiin pitkän vokaalin sisältävä nimi, kuten sisaruksillakin:

13) Halusimme pehmeät ja suomalaiseseen suuhun sopivat nimet. Kahden ensimmäisen pitkävokaalisen nimen jälkeen kolmannen lapsen nimi oli helppo päättää. [222]

Toisaalta vastauksissa korostuu myös sattuman merkitys. Osa vastaajista kertoo, että sisarukset ovat saaneet äänneasultaan yhteensopivat nimet vahingossa. Joskin samaa kaavaa halutaan noudattaa myös mahdollisia tulevia lapsia nimitessä. Esimerkiksi *Onni*- ja *Emma*-nimisten sisarusten tuleva pikkusisarus voisi erään vastaajan mukaan saada kaksoiskonsonantin sisältävän nimen.

Lisäksi aineistossani on kolmilapsisten perheiden sisarusten nimiä, joista kahden lapsen nimissä ilmenee sama äänteellinen piirre, kuten pitkä vokaali nimissä *Niilas*, *Silva* ja *Aatos* tai geminaatta nimissä *Alvin*, *Stella* ja *Elliot*. En kuitenkaan ole ottanut näitä tapauksia analyysissäni huomioon.

Lampisen tutkimissa kaksosten nimissä yleisin ensimmäisiä etunimiä useimmiten yhdistävä piirre on ensitavun diftongi, toiseksi yleisin konsonanttiyhtymä ja harvinaisin pitkä vokaali (Lampinen 1999: 9). Omassa aineistossani pitkä vokaali taas on yleisin sisarusten nimiä yhdistävä äännerakenteellinen piirre siinä, missä geminaatta ja diftongi jäävät harvinaisemmiksi.

Saamaani tulosta voi selittää Saarelma-Paukkalan (2017: 79) havainto suomalaisen nimimaiseman globaalistumisesta 2000-luvulle tultaessa. Kansainvälistymisen myötä myös eri kielten äännejärjestelmien erot vaikuttavat nimenantoon. Esimerkiksi Eskola on havainnut nimen ääntämisen helppouden olevan yksi tärkeimmistä nimeämiskriteereistä suomalais-venäläisten perheiden nimenantoa tutkiessaan. Hänen aineistossaan kaksoiskonsonantin sisältävien nimien antaminen on harvinaisempaa venäjänkielisissä perheissä. Tällaiset nimet saatetaan kokea haastaviksi, sillä kaksoiskonsonantti äännetään herkästi lyhyenä. (Eskola 2021: 96.)

Kansainvälisyys näyttäytyy myös omassa aineistossani yhtenä yleisimmistä sisarusten nimiä yhdistävästä piirteestä, mitä käsittelen tarkemmin luvussa 3.4.3. Kansainvälisiä nimiä lapsilleen antaneet vastaajat arvottavat korkealle nimeä, joka on helppo lausua niin Suomessa kuin ulkomaillakin. Toisaalta esimerkiksi vuonna 2020 syntyneiden suomenkielisten lasten suosituimpien etunimien joukossa on kansainväliseksi miellettyjä kaksoiskonsonantin sisältäviä tyttöjen nimiä,

kuten *Ellen*, *Emma* ja *Isabella* (DVV). Kaksoiskonsonanttia voi siis pitää myös kansainvälisenä kielen piirteenä sen sijaan, että piirre olisi tyypillinen vain suomalaisille nimille.

Kaiken kaikkiaan sisarusten nimet ovat aineistoni valossa äännerakenteeltaan useammin erilaisia kuin yhteneväisiä. Esimerkiksi Lampisen tutkimissa kaksosten nimissä äännerakenteellinen samankaltaisuus on paljon yleisempää kuin omassa aineistossani. Tulosten eroja voi selittää aineistossani ilmennyt kansainvälisten nimien suosiminen.

3.1.3 Konsonantti- ja vokaaliloppuisuus

Sisarusten ensinimiä voi yhdistää myös loppuäänne. Nimet voivat esimerkiksi päättyä samaan vokaaliin. Kiviniemen (2006: 108) mukaan ensimmäisinä etuniminä olevat nimet ovat yleensä vokaaliloppuisia. Siitä huolimatta, ettei suomalaisessa etunimistöissä ole aukottomia sääntöjä, onko jokin nimi naisen vai miehen, nimien konsonantti- ja vokaaliloppuisuuteen vaikuttaa nimen sukupuoli. A-loppuiset nimet tapaavat olla naisten nimiä siinä, missä miesten nimet taas päättyvät useammin o:hon. (Kiviniemi 2006: 115–116.) Konsonanttiloppuiset nimet taas ovat useammin miesten kuin naisten nimiä (Perttula 2006: 90). Nimen konsonantti- tai vokaaliloppuisuuteen vaikuttaa myös nimen alkuperä. Suomenkieliset sanat eivät tyypillisesti päätty konsonanttiin, joten konsonanttiloppuisuus nähdään usein epäsuomalaisena kielenpiirteenä (Kiviniemi 1993: 134).

Suurin osa etunimistä päättyy siis vokaaliin, kun taas konsonanttiloppuisia nimiä tavataan pitää Suomessa hieman harvinaisempina. Tästä syystä olen luokitellut kaikki joko samaan tai eri konsonantteihin päättyvät sisarusten nimet konsonanttiloppuiseksi, kun taas vokaaliloppuisuus tarkoittaa tutkielmassani sitä, että kaikki sisarussarjan nimet päättyvät samaan vokaaliin. Seuraavaksi selvitän, missä määrin sisarusten nimet nimiä yhdistää joko konsonanttiloppuisuus tai päättyminen samaan vokaaliin.

Taulukko 4. Konsonantti- ja vokaaliloppuisuus sisarusten ensinimissä.

	Lukumäärä (prosenttiosuus)	Esimerkki
Konsonanttiloppuisuus	12 (4,8 %)	Luukas – Topias Noah – Leon Tomas – Edvin
Vokaaliloppuisuus	44 (17,7 %)	Anna – Esa Saimi – Eini – Ilari Sulo – Veikko
Yhteensä	56 (22,5 %)	

12 tarkastelemistani sisarusten nimistä päättyy konsonanttiin. Esimerkkejä ovat *Luukas* ja *Topias*, *Noah* ja *Leon* sekä *Tomas* ja *Edvin*, joista ensimmäinen on samaan konsonanttiin päättyvä. Vokaaliloppuisia nimiä esiintyy aineistossani reilusti enemmän, 44 kertaa. Yhteensä 31 sisarussarjan nimeä, eli valtaosa vokaaliin päättyvistä nimistä, päättyy kirjaimen *a*, kuten nimet *Anna* ja *Esa*. Seuraavaksi yleisimmät vokaalit ovat *i* (6 nimeä) ja *o* (5 nimeä), joista esimerkkeinä ovat nimet *Saimi*, *Eini* ja *Ilari* sekä *Sulo* ja *Veikko*.

Nimien päättyminen samaan vokaaliin on aineistossani yleisin sisarusten ensinimiä yhdistävä fonologinen piirre. Tulos on odotuksenmukainen, sillä suurin osa suomenkielisistä etunimistä päättyy vokaaliin. On kuitenkin huomionarvoista, että sisaruksille on 44 kertaa valittu juuri samaan vokaaliin päättyvät nimet. Vastauksista ei kuitenkaan ilmennyt, kuinka tarkoituksenmukaista tai tahatonta tällainen nimien yhteensopivuus on.

Nimien konsonantti- ja vokaaliloppuisuuteen vaikuttaa nimen sukupuoli. Konsonanttiloppuiset nimet ovat aineistossani huomattavasti yleisempiä pojista koostuvien sisarussarjojen nimissä. Niin ikään Hannola on havainnut nimityypin yleisyyden poikien nimien keskuudessa tutkiessaan lasten nimeämistä Helsingin Munkkiniemessä ja Vuosaarella 2000-luvulla (Hannola 2016: 45). Myös vokaaliin *o* päättyvät sisarusten nimet ovat aineistossani pitkälti poikien nimiä. Sen sijaan suurin osa *a*:han päättyvistä sisarussarjojen nimistä koostuu tyttöjen nimistä. Saman havainnon on tehnyt myös Perttula tutkiessaan etunimien sukupuolta (Perttula 2013: 89–90).

Nimen konsonantti- tai vokaaliloppuisuuteen vaikuttaa lisäksi nimen alkuperä (Kiviniemi 1993: 134). Tämä näkyy omassa aineistossani siten, että konsonanttiin päättyvät nimet ovat pitkälti vierasperäisiä. Vaikka konsonanttiloppuisien nimien määrä on aineistossani verrattain vähäinen, kansainvälisyys on yksi 2000-luvun etunimitrendeistä. Konsonanttiloppuisien nimien määrä voi siis tulevaisuudessa kasvaa, mikäli jatkossakin suositaan nimiä, jotka toimivat usealla eri kielellä. Siinä tapauksessa yhä useampi nimenantaja valitsisi lapselleen konsonanttiloppuisen nimen vokaaliin

päättävän ”suomalaistuneen” variantin sijaan (esim. *Akseli* > *Aksel*, *Oskari* > *Oskar*). Oman aineistoni valossa vaikuttaa siltä, että sisarusten nimissä suositaan jompaakumpaa, joko konsonanttiin tai vokaaliin päättyvää varianttia, sen sijaan, että esikoinen on nimeltään esimerkiksi *Oskar* ja kuopus *Akseli*.

3.2 Morfologiset piirteet

Tässä luvussa käsittelen sitä, missä määrin ja millä tavoin sisarusten ensinimet ovat muotorakenteeltaan samanlaisia. Tarkastelen nimiä tavujen määrän (luku 3.2.1) ja tavorakenteen (luku 3.2.2) näkökulmasta.

3.2.1 Tavujen määrä

Sisarusten ensinimet voivat olla muotorakenteeltaan yhteensopivia. Nimien muotoa voidaan tarkastella tutkimalla, montako tavua nimessä on. Kiviniemen (1982) mukaan ensimmäisinä etuniminä olevat nimet ovat yleensä kaksitavuisia. Tähän vaikuttaa viskurilaki, jonka mukaan painavampi nimiaines, eli tavorakenteeltaan raskaampi nimi, sijoitetaan ensinimen sijaan useimmiten jälkinimeksi. (Mts. 229.) Seuraavaksi esittelen, missä määrin ja miten sisarusten ensinimet ovat yhteneväisiä tavujen määrän suhteen.

Taulukko 5. Tavujen määrä sisarusten ensinimissä.

	Lukumäärä (prosenttiosuus)	Esimerkki
Kaksitavuinen	146 (58,6 %)	Onni – Eino – Elli Paulus – Elsa Sampo – Petja
Kolmitavuinen	8 (3,2 %)	Eemeli – Matilda – Akseli Ilona – Alisa Julius – Elias
Nelitavuinen	1 (0,4 %)	Adalmiina – Wilhelmiina
Yhteensä	155 (62,3 %)	

155 tarkastelemassani sisarussarjan nimessä on saman verran tavuja. Näin ollen yli puolet (62 %) tutkimistani sisarusten ensinimistä noudattaa samaa muotorakennetta. Aineistossani on yhteensä 146 sisaruksen ensinimeä, jotka koostuvat kahdesta tavusta. Näin ollen suurin osa tarkastelemisistani sisarusten nimistä on kaksitavuisia. Kolmitavuisia nimiä on reippaasti vähemmän, vain 8. Kaikista harvinaisimpia aineistossani ovat sisarusten nimet, joita yhdistää nelitavuinen tavorakenne. Niitä esiintyy aineistossani vain yhden kerran. Kaksitavuisten nimien yleisyys ja toisaalta taas kolmi- ja nelitavuisten nimien vähäisyys ovat linjassa Kiviniemen havainnon kanssa: ensimmäisenä etuniminä olevat nimet ovat tyypillisesti kaksitavuisia, kun taas jälkinimet ovat kolmi- ja nelitavuisia (Kiviniemi 2006: 108).

Samanlainen tavutus nostettiin sisarusten nimien yhteiseksi tekijäksi myös 41 vastauksessa, joissa osassa kerrotaan, kuinka sisaruksille on tietoisesti valittu tavorakenteeltaan samanlaiset nimet:

14) Halusin toisiinsa äänneasultaan sopivat nimet, kaksitavuisuus ja konsonanttityhtymä

tavurajalla olivat tärkeitä sointumiselle, plussaa oli myös yhteinen lopputavu -LA. [127]

15) Halusimme antaa molemmille lyhyet, kaksitavuiset nimet. Halusimme, että nimet sopivat

yhteen, vaikka eivät täysin mitään samaa teemaa noudattaneetkaan. [134]

Lampisen mukaan kaksosten nimet ovat rakenteellisesti samanlaistuneet 1900-luvulla (Lampinen 1999: 91). Myös oman aineistoni valossa näyttäisi siltä, että sisarusten nimet ovat useammin tavorakenteeltaan samanlaiset kuin erilaiset. Tulos eroaa esimerkiksi Hyvärin vastaavasta siten, että hänen aineistossaan vain 12 % sisarussarjoista yhdistää nimien kaksitavuisuus. Piirteiden vähäisyyttä voi selittää vanhoillislestadiolaisten perheiden sisarusten nimistä koostuva aineisto. Vanhoillislestadiolaisissa perheissä lapsiluku on keskivertoa suurempi ja lapsia voi olla kymmenen tai enemmän. Myös Hyvärin aineistossa suositaan kaksitavuisia nimiä, mutta monilapsisissa perheissä kaikilla sisaruksilla on vain harvoin tavorakenteeltaan yhdenmukaiset nimet. (Hyväri 2006: 72–73.)

Tarkastelemistani sisarussarjoista taas yli puolet ovat kaksilapsisia ja noin kolmannes kolmelapsisia. Aineistossani kaksitavuisten nimien osuus on siis huomattavasti suurempi. Tulosta selittää osin kaksitavuisten nimien suosio: 76 % Digi- ja väestötietoviraston listaamista vuoden 2020 suosituimmista etunimistä on kaksitavuisia (DVV). Kolmitavuisten nimien suosion onkin mainittu laskevan jo 1970-luvulta lähtien (Leino 1972: 93). Kolmi- ja nelitavuisten ensinimien marginaaliseen osuuteen aineistossa voi lisäksi vaikuttaa viskurilaki.

3.2.2 Tavorakenne

Sisarusten ensinimien rakenteellista yhteensopivuutta on mahdollista tarkastella paitsi tavujen määrän myös tavorakenteen näkökulmasta. Suomen kielen yleisin tavutyyppejä muodostuu konsonantista ja vokaalista (CV) tai konsonantista, vokaalista ja konsonantista (CVC) (ISK § 11). Seuraavaksi selvitän, millaisia samanlaisia tavorakenteita sisarusten ensinimissä toistuu ja missä määrin.

Taulukko 6. Yleisimmät tavorakenteet sisarusten ensinimissä.

	Lukumäärä (prosenttiosuus)	Esimerkki
CVCCV	11 (4,4 %)	Peppi – Bella Ronja – Jerri Sampo – Malla
CVVCV	5 (2,0 %)	Peetu – Veini Reino – Lyyti Taimi – Juuli
VVCV	6 (2,4 %)	Aada – Iida Áilu – Aino Eetu – Aatu
Yhteensä	22 (8,8 %)	

Sisarusten nimille yhteiset tavorakenteet ovat aineistossani harvinaisia. Aineiston kolme yleisintä tavorakennetta esiintyy vain 22 sisarussarjan nimessä. Kaikista yleisin tavorakenne on CVCCV, joka toistuu 11 sisarussarjan nimessä, kuten nimissä *Peppi* ja *Bella*. Toiseksi yleisin tavorakenne on VVCV, joka esiintyy kuuden sisaruksen nimessä. Tällaisia nimiä ovat esimerkiksi *Aada* ja *Iida*. Nimet, kuten *Peetu* ja *Veini*, noudattavat puolestaan rakennetta CVVCV, joka esiintyy viiden sisarussarjan nimessä.

Samaa tavorakennetta noudattavat sisarusten nimet ovat aineistossani tyypillisesti kaksilapsisen perheen sisarusten nimiä. Aineistossa on myös esimerkkejä kolmilapsisen perheen sisarusten nimistä, joista kaksi nimistä noudattaa samanlaista rakennetta. Esimerkki tällaisesta on *Alva*, *Elsi* ja *Oiva*, missä vanhimpien sisarusten nimissä toistuu äännejono VCCV. Toinen esimerkki on *Eero*, *Lauri* ja *Saima*, missä taas nuorimmaisten nimet noudattavat samanlaista äännerakennetta CVVCV.

Sisarussarjoissa, joissa on enemmän kuin kaksi lasta, kahdella sisaruksella on siis aineistossani usein samanlaista tavarakennetta noudattava nimi, mutta kaikilla sisaruksilla ei.

3.3 Semanttiset piirteet

Tässä luvussa keskityn tarkastelemaan sisarusten ensinimille yhteisiä sisällöllisiä piirteitä, jotka liittyvät nimien merkitykseen eli semantiikkaan. Sisällöllisesti samankaltaisia nimiä käsittelen luvussa 3.3.1. Nimiä voi yhdistää myös harvinaisuus (luku 3.3.2) sekä perintönimi tai henkilöesikuva (luku 3.3.3). Harvinaisuuden, perintönimen tai henkilöesikuvan kohdalla ei ole kyse semanttisista piirteistä. Piirteitä käsitellään kuitenkin tämän luvun alla, sillä ne kytkeytyvät läheisesti nimiin liittyviin sivumielteisiin. Sivumielteillä tarkoitetaan erilaisten nimien synnyttämiä mielikuvia ja assosiaatioita, jotka voivat olla niin kielensisäisiä kuin -ulkoisiakin. Nimien sisältöön liittyvät sivumielteet ovat kielensisäisiä, kun taas esimerkiksi nimen yhteys tiettyyn henkilöön on kielenulkoinen sivumielle. (Kiviniemi 1982: 13.)

3.3.1 Semanttinen sisältö

Sisarusten nimille voi olla yhteistä nimien sisältö, jolla tarkoitetaan johonkin tiettyyn teemaan tai aihepiiriin kytkeytyviä nimiä. Nimenantajat voivat ammentaa nimiin inspiraatiota erilaisista lähteistä, kuten historiasta, kirjallisuudesta tai uskonnollisista esikuvista (Kiviniemi 1982: 173). Yksi yleisimmistä nimi-inspiraation lähteistä on luonto. 2000-luvulla luontonimet ovat yleistyneet omaksi etunimitrendikseen. Viime vuosikymmeninä käyttöön on vakiintunut useita uusia luonnon eri ilmiöistä ammentavia nimiä, kuten *Lumi* ja *Myrsky*. (Saarelma-Paukkala 2017: 81.)

Nimien samantapaisuus voi ilmetä samasta aihepiiristä poimittujen nimien lisäksi myös muina semanttisina merkityksinä. Niin luontonimiä kuin muitakin semanttisia merkityksiä saavia nimiä kutsutaan *merkitysnimiksi*, sillä ne sisältävät yksilöivän merkityksensä lisäksi leksikaalisen ja/tai vertauskuvallisen merkityksen, kuten nimet *Aarre* ja *Ruusku*. Edellä mainitun kaltaisia nimiä kutsutaan myös vertauskuvallisiksi nimiksi. (Kiviniemi 1982: 153; Lampinen 1999: 93.) Erotin luontonimet omaksi kategoriakseen niiden yleisyyden takia. Nimiä, joilla on jokin muu kuin luontoon liittyvä leksikaalinen vastine, kutsun tutkielmassa käsitteellä *muu merkitysnimi*.

Taulukko 7. Semanttiselta sisällöltään samankaltaiset sisarusten ensinimet.

	Lukumäärä (prosenttiosuus)	Esimerkki
Luontonimi	13 (5,2 %)	Lilja – Iris Otso – Varpu – Hilla Ruusu – Aurora
Muu merkitys nimi	8 (4,8 %)	Hertta – Jade – Sulo Sisu – Oiva – Urho Sulo – Veikko
Kirjallinen hahmo	5 (2,0 %)	Adalmiina – Wilhelmiina Ukko – Mielikki
Uskonnollinen esikuva	3 (1,2 %)	Aamos – Martta
Yhteensä	29 (11,7 %)	

Sisällöllinen samankaltaisuus yhdistää 11,7 % tutkimistani sisarusten ensinimistä. 13 aineiston sisarussarjaa yhdistää se, että nimet ovat luontonimiä. Eniten aineistossa esiintyy kukkien ja kasvien nimityksistä juontuvia sisarusten nimiä, kuten *Lilja* ja *Iris*. On tunnusomaista, että juuri tyttöjen nimet ovat tällaisia ”kukkaisnimiä” (Kiviniemi 1982: 153). Kuten esimerkeistä voi huomata, suurin osa (80 %) aineistoni luontoaiheisista sisarusten nimistä onkin tytöille annettuja.

Muut kuin luonnosta ammentavat merkitys nimet luokittelin omaksi kategoriakseen. Aineistossani on yhteensä 8 tapausta, jossa sisarukset ovat saaneet merkityksiltään kytköksissä olevat ensinimet. Näistä *Sisun*, *Oivan* ja *Urhon* nimet ovat eräänlaisia toivenimiä, sillä ne on valittu kuvaamaan lapselle toivottuja ominaisuuksia. Myös muut nostamani esimerkit sisältävät vertauskuvallisen merkityksen. Esimerkiksi alkujaan muinaissaksalaiseen nimeen *Hertta* liitetään Kielitoimiston sanakirjan mukaan merkitys ’sydämenmuotoinen kuvio’, kun taas *Jade*-nimeen liittyy merkitys ’koruihin ja koriste-esineisiin käytettävä kivi’ (Kielitoimiston sanakirja). *Sulo* taas viittaa suloisuuteen ja viehkeyteen ja *Veikko* veljeen (Saarelma 2007: 104, 106).

Aineistossa on lisäksi sisaruksia, joiden nimissä toistuu vastaajien mukaan jokin muu temaattinen piirre. Viidessä sisarussarjan nimessä teemana on kirjalliset hahmot, kuten vastaajan mukaan lastenkirjallisuuden hahmojen pohjalta nimetyt *Adalmiina* ja *Wilhelmiina*. *Adalmiina*-nimi lienee peräisin Sakari Topeliuksen tunnetusta lastensadusta Adalminan Helmi. *Wilhelmiina*-nimi voisi puolestaan viitata kirjailija Roope Lipastin lapsille suunnattuun Wilhelmiina-kirjasarjaan. *Ukko* ja *Mielikki* on puolestaan nimetty Kalevalan henkeen muinaissuomalaisilla nimillä. Uskonnolliset

esikuvat yhdistävät puolestaan kolmea tarkastelemaani sisarusarjan nimeä. *Aamos* ja *Martta* ovat esimerkki sisaruksista, joiden nimet ovat vastaajan mukaan peräisin Raamatusta.

Vastauksissa korostuu sisarusten nimien sisällöllisen yhdenmukaisuuden olevan harkittua:

16) Halusin kaikille kauniit merkitysnimet samasta teemasta. [71]

Vastauksissa mainitaan myös, että kaikkien sisarusten nimien tulisi noudattaa samaa teemaa sen sijaan, että esimerkiksi kuopus nimetään teemaan kuulumattomalla nimellä:

17) – – sellainen [nimien yhteensopivuus] tuntuu, näyttää ja kuulostaa paremmalta kuin että jos nimet olisivat tyyliltään tai muuten toisistaan poikkeavat, esim. Matteus, Markus, Luukas ja Tommi. [26]

Toisaalta samaa teemaa, kuten luontoteema, ei etenkään kaksilapsisissa perheissä päädyttykään jatkamaan kuopuksen nimessä esimerkiksi siksi, että luontonimet ovat tällä hetkellä kovassa suosiossa:

18) Mietimme puolison kanssa luontoteeman jatkamista myös toisen lapsen kohdalla ja vahvana nimivaihtoehtona olikin Tuuli Juulin sijasta. Luontoaiheiset nimet olivat kuitenkin suhteellisen suosittuja ja päädyimme osittain siitä syystä mielestämme persoonallisempaan ja nimenantovuonna mahdollisesti harvinaisempaan nimeen. [107]

Teeman mukaan nimeäminen on vielä tyypillisempää kaksosten kuin sisarusten nimille. Lampisen tutkimia kaksosten nimiä yhdistää useat nimien sisältöön liittyvät temaattiset piirteet, kuten kuninkaallisten nimet sekä Kalevalan, Raamatun tai muiden kirjallisuuden hahmojen nimet (Lampinen 1999: 93). Vastaavia tapauksia ilmenee omasta aineistostani vain muutama. Voi myös olla, että kaksoset on helpompi nimetä samaa teemaa noudattavalla nimiparilla, sillä monilapsista sisarusarjaa nimetessä mieluisat nimet voivat esimerkiksi loppua kesken tai olla jo käytössä lähipiiriin kuuluvilla nimenkantajilla.

Toisaalta Lampinen luokitteli kaksoslasten nimet temaattisen sisältönsä perusteella niiden etymologioiden ja/tai merkityssisällön kautta. Oma luokitteluni taas perustuu siihen, minkä temaattisen perusteen, kuten uskonnollisen tai kirjallisen esikuvan vastaajat ovat itse kertoneet lastensa nimiä yhdistävän. Tulos olisi voinut olla toisenlainen, jos olisin luokitellut esimerkiksi uskonnollisen esikuvan sisältäviin nimiin kaikki sisarusten nimet, joita yhdistää raamatullinen tausta.

Lisäksi jakamassani kyselylomakkeessa (ks. liite 1) ei määritelty, mitä käsite *teema* tutkimukseni kontekstissa tarkoittaa. Vastaajien oli kuitenkin mahdollista valita ”teema” lastensa nimiä yhdistäväksi piirteeksi, ja 63 vastaajaa olikin sen valinnut. Vastauksia peratessa selvisi kuitenkin nopeasti, että käsite on ymmärretty hyvin löyhästi. Vastaajat tarkoittavat sisarusten nimiä yhdistävällä teemalla todella erilaisia piirteitä, kuten nimiä, joita yhdistää sama alkusointu tai jollain tietyllä vuosikymmenellä suosiossa olleita nimiä. Näin jälkiviisaana ajatellen kyselylomakkeessa olisi voitu ilmaista tarkemmin, mitä teemalla tarkoitetaan, jolloin olisin voinut saada vielä tarkempia vastauksia.

3.3.2 Harvinaisuus

2010-luvulla syntyneiden lasten nimien nimeämisperusteita tutkinut Kauppinen nosti nimen harvinaisuuden keskeiseksi piirteeksi (Kauppinen 2021: 38). Myös Kiviniemi mainitsi jo 2000-luvun alussa suomalaisen nimenannon kehittyneen entistä yksilöllisempään suuntaan (Kiviniemi 2006: 65). Tässä luvussa käsittelen, millaisissa tapauksissa sisarusten ensinimiä yhdistävänä piirteenä on nimien harvinaisuus.

Vain harvoin etunimiksi annettuja nimiä tarkastellessa voi törmätä käsitteeseen *uniikkinimi*. Uniikkinimillä tarkoitetaan ainutkertaisia nimiä, jotka esiintyvät nimisysteemissä vain yhdellä nimenkantajalla. Myös etunimi, jonka on saanut samana vuonna vain yksi äidinkieleltään suomenkielinen henkilö, määritellään uniikkinimeksi. Tällöin uniikkinimi ei kuitenkaan ole historiallisesti ainutkertainen, koska nimenhaltija ei ole ainut kyseisen nimen saanut henkilö. Nimen yleisyyttä tai harvinaisuutta on siis mahdollista tarkastella nimien absoluuttisen ainutkertaisuuden tai kyseisenä vuonna syntyneiden ainutkertaisuuden perusteella. (Ainiala ym. 2008: 165, 178; Saarelmä-Paukkala 2012: 60.) Nimenkantajien määrän jäljille pääsee esimerkiksi Digi- ja väestötietoviraston Etunimipalvelun avulla, joka tilastoi Suomessa 1899 alkaen annetut ensi- ja jälkinimet (DVV).

Omassa tutkielmassani käytän käsitettä *harvinainen ensinimi* niistä etunimistä, jotka vastaajat ovat itse katsoneet harvinaisiksi. Tuloksia tarkastellessa on siis syytä huomioida, että nimet on luokiteltu harvinaisiksi yksinomaan vastaajien käsitysten perusteella. Päädyin käsittelemään harvinaisia nimiä vastaajien näkökulmasta siitä syystä, että tutkimusaineistoni kattaa sisaruksille annettuja ensinimiä reilun kymmenen vuoden ajanjakson ajalta. Aikavälillä 2010–2021 annettujen nimien yleisyys ja harvinaisuus vaihtelevat vuosikohtaisesti. Esimerkiksi sama nimi on voinut olla vuonna 2010 harvinainen, mutta vuonna 2020 jo paljon yleisempi. Nimien ajallisen suosionvaihtelun seurauksena nimistöstämme pystyy osoittamaan uniikkinimien lisäksi esimerkiksi tiettyinä aikana muodissa olevia *muotiniimiä*, nimitilastoissa suosituimpina olleita *kärkinimiä*, uudelleen suosituiksi

tulleita *uusvanhoja nimiä* sekä *yleistyviä nimiä*, joiden suosionvaihtelukäyrä on nouseva (Kiviniemi 1982: 178).

Seuraavaksi käsittelen, missä määrin ja miten nimien harvinaisuus on sisarusten nimiä yhdistävä piirre. Kuten sanottu, tulokset ovat kytköksissä siihen, mitkä nimet vastaajat ovat itse hahmottaneet harvinaisiksi.

Taulukko 8. Harvinaiset sisarusten ensinimet.

	Lukumäärä (prosenttiosuus)	Esimerkki
Harvinainen nimi	34 (13,7 %)	Milo – Marlo Veela – Malva Wiljami – Miona

34 vastauksessa mainitaan sisarusten nimiä yhdistävän nimien harvinaisuus. Tämän tuloksen valossa nimenannon yksilöllistyminen ja uniikkien nimien valinta ei siis ole aineistossani piirre, joka juuri näkyisi kaikkien sisarussarjan lasten nimissä. Vastaajien harvinaisena pitämiin nimiin sisältyy ainutlaatuisuutensa perusteella hyvin erilaisia nimiä. Nimistä yleisin on *Linnea*, joka on annettu Suomessa ensi- tai jälkinimeksi noin 33 000 kertaa. Myös *Alina*, *Elviira*, *Hilda*, *Ilona*, *Kerttu*, *Oskar* ja *Taimi* on annettu nimeksi yli 10 000 kertaa. Harvinaisin puolestaan on *Fenris*, jonka on saanut nimeksi alle 27 henkilöä. Lopulta vain 16 aineistoni 77 harvinaisesta ensinimestä on annettu yhteensä alle 200 henkilölle. Tällaisia nimiä ovat *Eeda*, *Fenris*, *Hasse*, *Havu*, *Jannah*, *Joalin*, *Maream*, *Miona*, *Neo*, *Pomeliina*, *Sera*, *Sonia*, *Timna*, *Veea*, *Veela* ja *Viivia*. (DVV.)

Eri vastaajat ovat voineet tulkita hyvin eri tavoin, mitä nimien harvinaisuudella tarkoitetaan. Joku pitää harvinaisena nimenä ainutkertaista uniikkinimeä, kun taas toinen voi ajatella nimen olevan harvinainen, jos se on lapsen ikäluokassa harvoin esiintyvä. Sisaruksille harvinaisia nimiä antaneet vastaajat pitävät tärkeänä, ettei lapsi saa ikäluokassaan yleistä muotinimeä:

- 19) Halusimme harvinaiset, mutta selkeästi suomalaiset nimet. Nimessä ei saanut olla erikoisuuksia esim. Nico ceellä. Ei liian pitkä tai lyhyt, ja ehdottomasti ei trendinimeä.
Selvitin yleisyyden väestörekisteristä, tarkistin tunnetut kaimat – –. [245]

Jotkut harvinaisia nimiä sisaruksille antaneista vastaajista puolestaan ajattelevat nimen harvinaisuuden olevan kytköksissä siihen, ettei tunne tai tiedä ketään samannimistä. Osassa vastauksissa korostuukin, ettei lapselle haluttu nimikaimoja lähipiiristä:

20) Haluttiin kaikille sellainen nimi, että lähipiirissä ei ole kaimoja. [246]

Usein vanhemmat voivat myös ajatella antavansa lapselleen harvinaisen nimen, joka jonkin ajan kuluttua osoittautuukin yleisemmäksi. Kiviniemi (2006) mainitsee nimervalinnan yhteydessä esiintyvän näkymättömän aistin, jonka perusteella vanhemmat löytävät lapselleen uusia ja tuoreilta tuntuja nimiä, jotka ovat hetken päästä lapsen ikäluokan keskuudessa yleisiä ja muodikkaita (140, 142). Harvinaisten nimien kohdalla aineistostani nousee esiin Kiviniemen mainitsema ”sosiaalinen vaisto”, sillä joitain vastaajien nimeämishetkellä harvinaiseksi mieltämiä nimiä, kuten *Mila* ja *Milo*, on annettu pelkästään 2010-luvulla yli tuhannelle lapselle. Tällaisia nimiä voisi siis luonnehtia Kiviniemen termein yleistyviksi nimiksi. Ennen 2010-lukua ne ovat kuitenkin olleet harvinaisempia. Esimerkiksi lapselleen *Mila*-nimen antanut pohti vastauksessaan sitä, miten nimi on viime vuosina yleistynyt verrattuna 2010-luvun alkuun:

21) En halunnut myöskään kaikkein yleisimpiä/suosituimpia nimiä, toki *Mila* -nimi on yleistynyt todella paljon. [39]

Myös monet muut vastaajien harvinaisena pitämät nimet ovat olleet ennen 2010-lukua suhteellisen harvoin annettuja. Tällaisia ovat esimerkiksi *Iivo*, *Jare* sekä *Joalin*. Nimet ovat kuitenkin yleistyneet huomattavasti 2010-luvun aikana kenties juuri nimeä kantavien julkisuuden henkilöiden ansiosta. Hiihtäjä Iivo Niskanen ja muusikko Jare Tiihonen ovat mahdollisesti vaikuttaneet *Jare*- ja *Iivo*-nimien suosioon 2010-luvulla. *Joalin*-nimeä ei taas annettu kertaakaan aikavälillä 2010–2019. Sen sijaan vuosina 2020–21 nimen on saanut 24 henkilöä, mikä voisi viitata siihen, että nimen suosio on lähtemässä varovaiseen nousuun tanssija Joalin Loukamaan myötä. Joidenkin vastaajien harvinaiseksi mieltämien nimien kohdalla on siis havaittavissa julkisuuden henkilöiden mahdollinen vaikutus nimien suosion kasvuun.

Eräs vastaaja mainitsee harvinaisuuden olleen tärkeä kriteeri esikoista nimetessä. Kuitenkaan toisen lapsen kohdalla nimen harvinaisuus ei enää merkinnyt, vaan haluttiin pikemminkin esikoisen nimeen sointuva nimi:

22) Nimi Paulus on suhteellisen harvinainen, mikä oli tärkeää esikoisen kohdalla. Toisen lapsen kohdalla asia ei tuntunut enää niin tärkeältä, vaan nimen piti mieluummin sopia esikoisen nimeen. [22]

Voi siis olla, että nimen harvinaisuus korostuu kriteerinä etenkin esikoista nimetessä. Kuopuksen kohdalla nimeämisprosessi on erilainen, koska sisarusten nimiä voidaan pohtia myös yhteensopivuuden kannalta. Harvinaisuus yhdistää 34 tutkimaani sisarusten nimeä. Tämän tuloksen valossa nimenannon yksilöllistyminen ja uniikkien nimien valinta ei siis ole aineistossani piirre, joka näkyisi vahvasti kaikkien sisarussarjan lasten nimissä.

3.3.3 Perintönimi ja henkilöesikuva

Varhaismodernilla ajalla sukulaisuussuhteilla oli merkittävä vaikutus nimen valintaan. Lapselle oli tapana antaa suvussa sukupolvelta toiselle siirtyvä perintönimi sukuidentiteetin vahvistamiseksi. Tuolloin omaperäisen etunimen antaminen poikkesi korostuneesti ajalle tyypillisestä nimeämiskäytännöstä. (Kotilainen 2008: 147, 324.) 2010-luvun nimeämiskäytäntöjä perintönimien näkökulmasta tutkinut Järvenpää (2018) määrittelee perintönimen olevan lapselle annettu nimi, joka on esiintynyt suvussa aiemmin kaimanimenä tai kaimanimen varianttina. Nimikaimojen välissä on usein sukupolvi tai pari. Perintönimen on havaittu olevan tänä päivänä tyypillisemmin jälki- kuin ensinimi. (Järvenpää 2018: 4, 21; Ainiala ym. 2008: 233.)

Sukuyhteyttä voidaan ilmaista myös muulla tavoin, kuten antamalla lapselle nimi, jolla on yhteisiä piirteitä vanhemman nimen kanssa. Suomessa tärkeä nimenantoperuste on ollut myös muiden henkilöesikuvien kuin sukulaisten mukaan nimeäminen. Tällaisia henkilöesikuvia ovat olleet esimerkiksi historialliset merkkihenkilöt, poliitikot, uskonnolliset vaikuttajat tai kuninkaalliset. Siinä, missä aiempina vuosisatoina nimenannossa jäljiteltiin esimerkiksi kuninkaallisia perheitä, tänä päivänä lapsi voi saada nimensä muusikon, urheilijan tai jonkun muun mediasta tutuksi tulleen henkilön mukaan. (Saarelma-Paukkala 2017: 140, 84.) Käsittelin julkisuuden henkilöiden mahdollista vaikutusta nimien suosion kasvuun myös harvinaisten nimien kohdalla luvussa 3.3.2.

Seuraavaksi käsittelen, missä määrin ja miten sukuyhteys ja henkilöesikuva yhdistävät sisarusten ensinimiä.

Taulukko 9. Perintönimet ja henkilöesikuvan mukaan annetut sisarusten ensinimet.

	Lukumäärä (prosenttiosuus)	Esimerkki
Perintönimi	31 (12,4 %)	Áilu – Aino Elli – Fanny – Hugo, Matilda – Matleena – Malviina – Martta – Matti

Henkilöesikuvan mukaan annettu nimi	9 (3,6 %)	Elias – Eino – Kiia – Kerttu Mikael – Mio Peetu – Veini
-------------------------------------	-----------	---

Aineistossani 9 sisarussarjan nimiä yhdistää jokin henkilöesikuva. Näin ollen se on aineistossani harvinainen sisarusten nimiä yhdistävä tekijä. Sukulaisen mukaan nimeäminen on aineistossani hieman yleisempää, joskin useasta vastauksesta ilmenee, että perintönimi esiintyy usein sisaruksille annettujen ensinimien sijaan jälkinimenä. Kuitenkin 31 vastaajaa on valinnut sisarusten nimiä yhdistäväksi tekijäksi perintönimen. Vastauksissa korostuu, että sisaruksille haluttiin antaa suvussa aiemmin esiintyneet nimet.

Perintönimien antamista perustellaan sukuyhteyden lisäksi nimien kauneudella. Joskus suvussa kulkevan nimen antamiseen voi vaikuttaa myös jokin muu seikka:

23) Paavo ja Eeva tulee molemmat suvusta ja on kauniita vanhoja nimiä. Meidän kodissa on myös aikoinaan asunut Eeva niminen nainen. [101]

24) Kaikki nimet suvusta ja osa erittäin tärkeiltä läheisiltä. Alunperin ei ollut tarkoitus nimetä lapsia kokonaan suvun mukaan, mutta läheisiä menehtyi juuri ennen lasten syntymää ja se tuntui oikealta. [86]

Suvussa kulkevia nimiä suosineet vastaajat ajattelevat, että perintönimet lisäävät yhteenkuuluvuuden tunnetta paitsi sisarusten välille myös sukupolvien ketjuun:

25) He ovat sisarustiimi, toivon että nimet lisää yhteenkuuluvuutta ja lapsille itselleen on tärkeää aina pohtia, keneltä on nimensä saanut. Joskus katsotaankin kuvia edesmenneistä sukulaisista ja lapset tietää minkä näköisellä ihmisellä on ollut sama nimi. [166]

Henkilöesikuvan valinneet vastaajat eivät juurikaan kertoneet, millaisesta henkilöesikuvasta heidän lastensa nimien kohdalla on kyse. Muutamassa vastauksessa nimeämisprosessia avataan kuitenkin enemmän. Esimerkiksi *Eliaksen, Einon, Kiian ja Kertun* ensinimiä yhdistää se, että pojat saivat äidin nimen alkukirjaimella alkavat nimet ja tytöt vastaavasti isän alkukirjaimella. Myös muissa vastauksissa mainitaan, että lapsille on annettu nimet, joilla on yhteisiä piirteitä vanhempien nimien kanssa. *Mikael ja Mio* saivat samalla alkutavulla alkavat nimet kuten vanhemmillakin.

Myös *Peetun ja Veinin* nimille on yhteistä henkilöesikuva. Vastauksesta ei kuitenkaan ilmene, saivatko sisarukset nimensä urheilijakaimojensa lumilautailija Peetu Piironen ja jääkiekkoilija Veini Vehviläisen mukaan. Tämänäköisessä nimeämisessä voi olla kyse henkilöiden arvostuksesta, mutta myös siitä, että sopiva nimi on vain sattunut löytymään nimeä kantavan julkisuuden henkilön myötä (Saarelma-Paukkala 2017: 140). Muutamissa kategorian ulkopuolelle jäävissä vastauksissa korostetaan myös sitä, että kaikille sisaruksille haluttiin antaa nimet, joille ei löydy tunnettuja nimikaimoja.

3.4 Tyyliin ja kielivalintaan liittyvät piirteet

Koska tarkastelemisiani vastauksissa nimien tyylillinen samankaltaisuus kytkeytyy vahvasti nimeämisen taustalla vaikuttaviin kielivalintoihin, käsittelen molempia näkökulmia samassa luvussa. Selvitän siis tässä luvussa, miten ja missä määrin sisarusten ensinimille on yhteistä tyyli (3.4.1) sekä suomalaisuus ja kansainvälisyys (3.4.2).

3.4.1 Tyyli

Nimien tyylillisellä samankaltaisuudella tarkoitetaan tässä yhteydessä nimien yhteneväistä historiallista taustaa. Kyselylomakkeessa oli esimerkkinä samantyylisistä nimistä muinaissuomalainen nimi. Käsitettä ei määritelty lomakkeessa sen tarkemmin, joten on mahdollista, että eri vastaajat käsittivät hieman eri tavalla, mitä sisarusten nimille yhteinen tyyli tarkoittaa. Joka tapauksessa 80 vastaajaa ilmaisi saman tyylin yhdistävän lastensa nimiä.

Taulukko 10. Tyyli sisarusten ensinimiä yhdistävänä piirteenä.

	Lukumäärä (prosenttiosuus)	Esimerkki
Tyyli	80 (32,1 %)	Aino – Elias Hilma – Sylvi – Elma Noah – Leon

Sama tyyli on sisarusten ensinimiä yhdistävistä piirteistä yleisimpien joukossa, sillä se mainitaan 80 vastauksessa. Nimien tyylillinen yhteneväisyys ilmenee aineistossa suosion vaihtelultaan samankaltaisina niminä, esimerkiksi nimet *Hilma*, *Sylvi* ja *Elma* ovat olleet suosituimpia

1800- ja 1900-lukujen taitteissa ja *Noah* ja *Leon* 2010-luvulla. *Hilma*, *Sylvi* ja *Elma* ovat esimerkkejä uusvanhoista suomalaisista nimistä, jotka ovat olleet aiemmin suosittuja noin sata vuotta sitten ja noudattavat näin ollen nimien suosionvaihtelulle tyypillistä sykliä (Kiviniemi 1982: 178). *Noah* ja *Leon* ovat sen sijaan taustaltaan kansainvälisiä nimiä, jotka ovat tulleet Suomessa suosituiksi vasta 2000-luvulla. *Aino* ja *Elias* ovat puolestaan pysyneet tasaisesti suosittuina 1800-luvulta aina tähän päivään asti. (DVV.)

Useassa vastauksessa toistuu nimien tyyllisen yhteneväisyyden olevan tärkeimpiä seikkoja sisaruksia nimitessä. Vastauksissa suhtaudutaan epäilevästi tapauksiin, joissa esimerkiksi esikoinen on saanut perinteisen suomenkielisen nimen ja kuopus vieraskielisen nimen tai toisin päin:

26) en voisi antaa nimiä Jadessa ja Aatto, koska ovat tyylliltään ihan erilaiset [185]

27) Koen, että nimien tulee jollain tapaa sointua yhteen ja olla tyylliltään samantapaiset. "Eri paria" olevat nimet, esim. Pirkko ja Adele, kuulostavat mielestäni hölmöltä yhdessä. [205]

Paitsi sisarusten myös vanhempien nimien tyylin nähdään vaikuttavan nimeämiseen:

28) Jos vanhemmilla ja yhdellä tai kahdella lapsella on hyvin perinteiset suomalaiset nimet, tuntuisi ehkä oudolta nimetä seuraava/t taas todella eksoottisesti niin, ettei nimi tyylliltään yhtään "kuuluisi joukkoon". [86]

Niin nimiä yhdistävä tyyli kuin teemakin ovat käsitteinä haastavia määritellä. Siitä huolimatta vastauksista ilmenee tyylin merkitys sisarusten ensinimiä yhdistävänä piirteenä. Sisarusten nimien halutaan käyvän tyyllisesti yhteen, koska muutoin niiden koetaan olevan ikään kuin eri paria keskenään. Nimien tyylliseen yhteneväisyyteen näyttää vaikuttavan pitkälti suosionvaihtelun lisäksi nimen tausta ja alkuperä: onko nimi taustaltaan suomalainen vai kansainvälinen. Nimien yksinkertaistettu luokittelu suomalaisiin ja kansainvälisiin ei kuitenkaan ole aina tarkoituksenmukaista, sillä tosiasiaassa etunimistömmme on aina ollut monikerroksinen ja altis eri kielten ja kulttuurien vaikuttimille (Ainiala ym. 2008: 224). Käsittelen suomalaisuutta ja kansainvälisyyttä sisarusten ensinimien yhdistävänä seuraavassa alaluvussa (luku 3.4.2).

3.4.2 Suomalaisuus ja kansainvälisyys

En alun perin luokitellut tutkimiani sisarusten ensinimiä nimien kielen perusteella ja suomalaisiin ja vierasperäisiin. Sekä *suomenkielisyys* että *suomalaisuus* ja toisaalta *kansainvälisyys* nousivat kuitenkin tarkastelemissani vastauksissa sen verran usein esiin, että nimien kielivalintaan on huomionarvoista perehtyä omina kategorioinaan. Nimien kielisyyden suhde ei kuitenkaan ole aivan yksiselitteinen. Suomalaiseen etunimistöön on läpi historian omaksuttu nimiä niin Euroopasta kuin sen ulkopuoleltakin. Vielä 1800-luvun alussa suomalaiset lapset nimettiin lähes yksinomaan vierasperäisillä etunimillä. (Saarelma 2007: 81.)

Suomalainen etunimistö on siis aina saanut vaikutteita muista kielistä ja kulttuureista. Etunimistössämme on jälkiä niin kirkollisten pyhimysten nimistä kuin elämästä Ruotsin ja Venäjän vallan alaisena. 1800-luvun puolivälissä etunimiä ryhdyttiin tietoisesti suomalaistamaan kansallisen heräämisen myötä. Tästä esimerkkinä voittoa merkitsevä latinankielinen *Victor*, joka kääntyi suomalaisittain nimeksi *Voitto*. Samalla kehitettiin iso joukko kokonaan uusia suomenkielisiä nimiä. Tällaisia nimiä ovat muun muassa *Rauha*, *Kielo*, *Ilmari* ja *Sulo*. Tällöin myös vierasperäisiä nimiä suomalaistettiin, eli käännettiin tietoisesti suomen kielen muoto- ja äännejärjestelmään sopiviksi. (Saarelma-Paukkala 2017: 28.)

Moni alun perin vieraskielinen nimi onkin äänteellisesti sopeutunut suomalaiseen nimiasuun. Tällaisia nimiä ovat esimerkiksi *Roope* (*Robert*) ja *Veera* (*Vera*). Myös monet muut tyypillisesti suomalaiseksi mielletyt nimet, kuten *Liisa*, *Maija* ja *Matti*, eivät alun perin ole omakielistä nimistöämme. Ne ovat vain täysin suomalaistuneet, eli muovautuneet suomen kieleen äänne-, ja kirjoitusasultaan ja rakenteeltaan. Jotkin nimet, kuten *Anton* ja *Elsa*, ovat taasen säilyttäneet kansainvälisen asunsa. Joissain osaksi suomalaistuneissa nimissä, kuten *Sofia*, on puolestaan niin lähtökieli kreikan kuin suomen kielen piirteitäkin. Tällaisia nimiä on mahdotonta suomalaistaa enempää ilman, että siirryttäisiin selvästi erilaiseen nimivarianttiin. (Kiviniemi 1993: 124–127; Saarelma-Paukkala 2017: 79.)

Moni nimenantaja ei kuitenkaan välttämättä tule edes ajatelleeksi nimen kieltä tai alkuperää nimiä pohtiessaan. Nimenantajilla voi lisäksi olla erilaisia mielipiteitä tai käsityksiä siitä, onko jokin nimi oma- vai vieraskielinen. Hannola (2016) on määritellyt lasten nimeämistä Helsingin Munkkiniemessä ja Vuosaaressa käsittelevässä tutkimuksessaan vieraskielisten nimien olevan vierasasuisia nimiä, jotka poikkeavat suomen kielestä rakenteeltaan ja äänne- ja kirjoitusasultaan sekä sitaattilainoja, jotka kirjoitetaan täysin vieraan kielen mukaisesti. Hannolan määritelmän mukaisia vieraskielisiä nimiä ovat nimet, joissa on lyhyenä merkitty pitkä vokaali, konsonanttiloppuiset nimet, Wille-tyyppi, Y-loppuiset nimet, muut vieraskielisiä foneemeja sisältävät nimet ja sitaattilainat.

Tällaisia nimiä ovat esimerkiksi *Ruben, Ester, Wilhelm, Venny, Greta* ja *Leona*. (Hannola 2016: 38–52.)

Tänä päivänä vieraskieliset nimet ovat myös kulttuurisesti aiempaa laajemmalle ulottuneita, sillä vaikutteita nimeämiseen saadaan muun muassa matkailun sekä kansainvälisen median ja populaarikulttuurin välityksellä. Tämä näkyy esimerkiksi siinä, että 2000-luvulla suomenkielisten tyttöjen ja poikien suosituimpien ensinimien listoilla olevista nimistä suurin osa on taustaltaan kansainvälisiä. Lisäksi monissa suomalaisissa perheissä vanhemmat edustavat eri kansalaisuuksia tai puhuvat äidinkielenään eri kieliä. Tällaisten perheiden nimenannon tavoitteena usein onkin, ettei nimen ääntäminen tai kirjoittaminen tuottaisi pulmia kummankaan sukulaisille, vaan sopisi luontevasti molempien vanhempien äidinkieleen. (Saarelma-Paukkala 2017: 79, 124.)

Seuraavaksi käsittelen, miten ja missä määrin kielivalinta ilmenee aineistossani sisarusten ensinimiä yhdistävänä piirteenä. Kutsun *suomalaisiksi nimiksi* ja *kansainvälisiksi nimiksi* niitä ensinimiä, jotka vastaajat ovat itse hahmottaneet suomalaisiksi/suomenkielisiksi tai kansainvälisiksi. Tuloksia tarkastellessa on siis syytä pitää mielessä, että kyse on vastaajien käsityksistä siitä, minkä kielisiksi he nimet hahmottavat. Käsittelen tässä luvussa myös niitä sisarusten nimiä, joita yhdistää toimivuus usealla eri kielellä. Myös ne ovat vastaajien itsensä mieltämiä.

Taulukko 11. Kielivalinta sisarusten ensinimiä yhdistävänä piirteenä.

	Lukumäärä (prosenttiosuus)	Esimerkki
Suomalainen nimi	35 (14,6 %)	Arvi – Taisto Sohvi – Helka – Taavi Unto – Oiva – Saini
Kansainvälinen nimi	43 (17,3 %)	Anna – Nikolai Mila – Vincent Omar – Rami
Nimi, joka toimii usealla eri kielellä	59 (23,7 %)	Amelie – Theo Diana – Ilja Linnea – Lina

Aineistossani suomen kielen tai suomalaisuuden mainitaan yhdistävän 35 sisarussarjan nimeä. Vastaajat kertovat halunneensa antaa kaikille lapsille suomalaiset nimet. 43 vastauksessa kerrotaan kansainvälisyyden yhdistävän sisaruksille annettuja ensinimiä. 59 vastauksessa sisaruksille puolestaan on valittu nimet, jotka toimivat usealla eri kielellä. Näin ollen nimien kielisyys sekä nimen toimivuus usealla eri kielellä ovat aineistossani yleisimpiä sisarusten ensinimiä yhdistäviä tekijöitä.

Sisaruksille suomalaisia nimiä antaneet vastaajat kertovat halunneensa antaa kaikille lapsille suomalaiset nimet. Vastaajien suomalaisiksi hahmottamien nimien joukossa on 14 alkuperältään suomalaista nimeä, jotka ovat *Aino, Aulis, Lilja, Lilli, Mielikki, Ruusu, Saima, Oiva, Sampo, Taisto, Ukko, Untamo, Unto* ja *Väinö*. Suurin osa (83 %) nimistä on eri aikoina muista kielistä lainautuneita äänneasultaan suomalaistuneita nimiä. Tällaisia ovat esimerkiksi *Alisa, Eino, Elvi, Helka, Otto* ja *Vilho*.

Suomalaisia nimiä antaneiden vastauksista ilmenee, että pitkät vokaalit ja kaksoiskonsonantit mielletään usein suomalaisiksi kielenpiirteiksi (ks. myös Eskola 2021: 95). Moni pitkän vokaalin tai kaksoiskonsonantin sisältävän nimen antaneista vastaajista kertoikin halunneensa antaa sisaruksille vanhat ja niin ikään perinteiset suomalaiset nimet, jotka ovat helposti kirjoitettavissa ja lausuttavissa ääneen:

29) Vanhanaikaiset, perinteiset, vankat nimet. [23]

30) Tuplavokaalit nimissä, niin jokin yhdistävä tekijä, muuten halusin suomalaiset, ei niin harvinaiset nimet lapsille, jotta ne on helppo lausua ja kirjoittaa. [148]

Vastaajien kansainvälisiksi mieltämistä nimistä 41 (42 %) päättyi konsonanttiin. Tällaisia ovat esimerkiksi *Adrian, Agnes, Evelin, Felix, Leon* ja *Norah*. Nimien kansainvälisyyttä voidaan korostaa vierasperäisiä äänteitä sisältävillä kirjoitusasuilla (Saarelma-Paukkala 2017: 147). Kymmentä aineistoni kansainvälistä sisarusten nimeä yhdistää kansainvälisyyden lisäksi se, että nimissä on vierasperäisiä konsonantteja. Tällaisten sisarussarjojen nimiä ovat esimerkiksi *Walter, Rolf* ja *Fiona, Dominic* ja *Maxim* sekä *Lydia* ja *Edvin*.

Kansainvälisten nimien antoon on päädytty monista eri syistä. Suurimmassa osassa vastauksista perustellaan kansainvälisten nimien antoa perheen kielitaustan takia:

31) Olemme kaksikielinen perhe ja kansainvälisyys oli tärkeä [12]

32) Piti pystyä lausumaan kahdella kielellä (suomi ja venäjä) – – sointua ulkomaalaiseen sukunimeen minkä vuoksi se ei voinut olla ”perinteinen suomalainen” [145]

Nimeämistä sosiaalisena tekona tutkinut Aldrin (2011) on havainnut joidenkin vanhempien antavan lapselleen nimen, jonka myötä he toivovat lapsen saavuttavan elämässään asioita, kuten hyvän ammatin tai toivottuja luonteenpiirteitä. Yksi Aldrinin havaitsemista vanhempien toiveista on

kansainvälinen elämäntapa. (Aldrin 2011: 254.) Tämä näkyy myös omassa aineistossani siten, että useassa vastauksessa kerrotaan, kuinka sisaruksille on annettu kansainväliset nimet lasten tulevaisuuden näkymien kannalta:

33) Helpot muistaa ja ääntää myös ulkomailla. [224]

34) Valitsimme miehen kanssa yhdessä nimet niin, että jos lapset haluavat ulkomaille niin nimi on helppo lausua [4]

Siinä missä vastauksissa korostuu nimien ääntämisen helppous eri kielillä, osalle vastaajista on tärkeää, että kansainväliseksi mielletty nimi sopii ongelmitta myös suomalaiseen kirjoitusasuun:

35) En halunnut yleisiä nimiä, tulevaisuutta ajatellen kansainväliset mutta suomalaiseen kirjoitusasuun taipuvat nimet [59]

Sekä suomalaisuus että kansainvälisyys näyttäytyvät aineistossani piirteinä, joiden toivotaan yhdistävän kaikkia sisarusten nimiä. Vastaajat kokevat, että esimerkiksi ensimmäiselle lapselle annettu perinteinen suomalainen nimi vaikuttaa siihen, ettei toista lasta voi nimetä kansainvälisellä nimellä ja toisin päin:

36) Kyllä niiden [sisarusten nimien] kuului sopia jollakin tavalla yhteen. Eli kun ensimmäinen lapsi sai suomalaisen nimen, ei toinen voinut saada nimeksi kansainvälistä nimeä. [229]

Vaikuttaa siis siltä, että aineistossani suomalaisuus ja kansainvälisyys nähdään ikään kuin toistensa vastakohtina:

37) Mutta väkisinkin ehkä vähän samantyyppisiä kun samat kriteerit [kansainvälisyys] pätee, eli toinen ei ole Väinö (hyvin suomalainen ja vaikea kansainvälisesti) ja toinen Christina (hyvin kansainvälinen). [42]

Tämä näkyy myös siinä, että useimmat tutkimistani sisarusten nimistä ovat kielisyyden suhteen samankaltaisia. Aineistossa on vain muutama esimerkki sisarussarjoista, joiden nimet ovat kielivalinnaltaan sekä vieraskielisiä että suomenkielisiä. Esimerkki tällaisen sisarussarjan nimistä on *Nuutti*, *Huuko* ja *Mimosa*, missä vanhimmilla on äänneasultaan suomalaistuneet nimet, kun taas

Mimosa on sellaisenaan myös kansainvälisessä käytössä. *Mimosa*-nimelle ei toisaalta ole äänteellisesti suomalaisempaa vastinetta.

Kuten jo aiemmin totesin, monikaan nimenantaja ei kuitenkaan tule automaattisesti ajatelleeksi nimen kieltä tai alkuperää. Joissain vastauksissa ilmeneekin esimerkiksi kansainvälisten nimien antamisen olevan ennemminkin tahatonta sen sijaan, että esimerkiksi kansainvälisyys olisi ollut molempien lasten kohdalla varsinaisena nimeämisperusteena:

38) Nimiä valitessa kansainvälisyys/nimen toimiminen muilla kielillä kuin Suomen kielellä ei ollut kriteeri vaan nimet ovat "vahingossa" tällaisia. Ensisijaisesti olen valinnut nimet, jotka sopivat kyseisille lapsille ja jotka miellyttävät itseä. En halunnut myöskään kaikkein yleisimpiä/suosituimpia nimiä – – [39]

Nimien kielisyys näyttäytyy siis aineistossani piirteenä, jonka halutaan toistuvan kaikkien sisarusarjan lasten nimissä. Suomalaisia nimiä antaneet vastaajat mainitsevat usein mieltymyksensä suomalaisiin nimiin. He tuovat esille käsityksensä suomalaisten nimien perinteikkyydestä sekä helposta kirjoitus- ja ääntämisasusta Suomessa. Kansainvälisiä nimiä antaneet puolestaan haluavat nimien ääntyvän helposti ulkomailla paitsi perheen kielitaustan myös lasten tulevaisuudennäkymien kannalta.

2010-luvun lasten nimien nimeämisperusteita tutkinut Kauppinen (2021: 48) havaitsi omasta aineistostaan, ettei kansainvälisyys ole nimeämisperusteena järin merkityksellinen. 76 % vastaajista ei pitänyt nimeämisperustetta lainkaan merkityksellisenä, ja vain 14 %:lle kansainvälisyydellä oli paljon merkitystä. Omassa aineistossani kansainvälisyys kuitenkin on 41 prosentin osuudellaan sisarusten nimiä yhdistävistä piirteistä yleisimpiä.

Tuloksia voi selittää tutkimuksemme erilaisten lähtökohtien lisäksi myös omassa aineistossani esiin nousevat nimien tyyliin liittyvät näkemykset. Monissa vastauksissa ilmaistaan, että sisarusten nimet eivät saisi olla tyyliltään erilaisia. Tyyli liittyy useassa tapauksessa juuri nimen kieleen, mutta se on kytköksissä myös muihin kielen piirteisiin. Käsittelin sisarusten nimien tyylillisiä yhteneväisyyksiä tarkemmin luvussa 3.4.1. Vaikka juuri kansainvälisyys ei ollut Kauppisen tutkimista nimeämiskriteereistä merkittävin, omassa aineistossani sisarusten nimet ovat kielivalinnaltaan samankaltaisia. Kielivalinta ilmenee jakona kansainvälisiin ja suomalaisiin nimiin. Tulos ei toisaalta ole yllättävimmistä päästä, sillä se mukailee tämänhetkisiä etunimitrendejä. Niin kansainvälisyys kuin uusvanhat suomalaiset nimetkin ovat 2000-luvun etunimistölle tyypillisiä piirteitä.

3.5 Yhteenveto

Olen edellä tarkastellut sisarusten ensinimille yhteisiä piirteitä. Tutkimukseni käynnistyi hypoteesista, jonka mukaan sisarusten nimet voivat olla äänteellisesti, muotorakenteeltaan, merkitykseltään, tyyliltään tai kielivalinnaltaan yhteensopivia. Tätä hypoteesia tukivat paitsi omat havaintoni myös aiempi tutkimus erilaisten sisarussarjojen nimeämisestä.

Tutkimuksessa selvisi, että 76 prosentille sisarussarjojen ensinimistä on yhteistä useampi kuin yksi piirre, kun taas 20 prosenttia yhdistää yksi yhteinen piirre. Taulukosta 12 ilmenee tarkemmin sisarusten nimistä tarkastelemani kielen piirteet sekä niiden lukumäärät ja prosenttiosuudet aineistossa yleisyysjärjestyksessä.

Taulukko 12. Sisarusten ensinimille yhteisten piirteiden määrä yleisyysjärjestyksessä.

Piirre	Lukumäärä	(Prosenttiosuus)	Piirteen luokka
Kaksitavuisuus	146	(58,6 %)	Morfologinen piirre
Tyyli	80	(32,1 %)	Tyyliin liittyvä piirre
Nimen toimivuus eri kielillä	59	(23,7 %)	Kielivalintaan liittyvä piirre
Vokaaliloppuisuus	44	(17,7 %)	Fonologinen piirre
Kansainvälisyys	43	(17,3 %)	Kielivalintaan liittyvä piirre
Alkusointu	38	(15,3 %)	Fonologinen piirre
Suomalaisuus	35	(14,6 %)	Kielivalintaan liittyvä piirre
Harvinaisuus	34	(13,7 %)	Semanttinen piirre
Perintönimi	31	(12,4 %)	Semanttinen piirre
Sisällöllinen samankaltaisuus	29	(11,7 %)	Semanttinen piirre
Muu sointuisuus	27	(10,8 %)	Fonologinen piirre
Sisäsointu	27	(10,8 %)	Fonologinen piirre
Tavurakenne	22	(8,8 %)	Morfologinen piirre
Pitkä vokaali	19	(7,6 %)	Fonologinen piirre
Loppusointu	15	(6,0 %)	Fonologinen piirre
Konsonanttiloppuisuus	12	(4,8 %)	Fonologinen piirre
Geminaatta	9	(3,6 %)	Fonologinen piirre
Henkilöesikuva	9	(3,6 %)	Semanttinen piirre
Kolmitavuisuus	8	(3,2 %)	Morfologinen piirre
Diftongi	7	(2,8 %)	Fonologinen piirre
Nelitavuisuus	2	(0,8 %)	Morfologinen piirre

Tutkimukseni osoittaa, että sisarusten nimille on osoitettavissa useita kielen eri osa-alueille sijoittuvia yhteisiä piirteitä. Fonologisista piirteistä yleisimpiä ovat vokaaliloppuisuus sekä sointuisuus, jonka muodoista alkusointu (vahvassa tai heikossa muodossaan) on sisarusten nimissä yleisin. Sisarusten nimet päättyvät myös usein samaan vokaaliin. Morfologisista piirteistä yleisin on

kaksitavuisuus siinä, missä muut nimien rakenteeseen liittyvät yhteiset piirteet jäivät aineistossa vähäisemmiksi. Semanttisista piirteistä sisarusten nimiä yhdistävät niin harvinaisuus, perintönimet kuin nimien sisällöllinen samankaltaisuuskin. Lisäksi nimille on useassa tapauksessa yhteistä myös tyyli ja/tai kielisyys, jotka nähdään aineistossani toisiinsa läheisesti liittyvinä piirteinä.

Yhteisten piirteiden yleisyys on hyvin piirrekohtaista, mutta etenkin kaksitavuisuus (59 %) sekä nimen kielisyys (55 %) ovat piirteitä, jotka yhdistävät yli puolta tarkastelemistani sisarusten ensinimistä. Tuloksia tarkasteltaessa on huomioitava kaksitavuisten ensinimien yleisyys 2010-luvulla ja viskurilaki. Tulos omalta osin vahvistaa käsitystä siitä, että ensinimet ovat tyypillisesti kaksitavuisia. Kuitenkin nimenantajat myös korostivat halunneensa antaa sisaruksille tavujen määrässä yhteneväiset nimet, minkä valossa tulkitsen, että piirteen yleistä esiintyvyyttä voi pitää tarkoituksenmukaisena.

Nimien kielisyys puolestaan ilmenee tutkimuksessa jakona suomalaisiin ja kansainvälisiin nimiin. Nimenantajat haluavat, että sisaruksilla on kielivalinnaltaan yhdenmukaiset nimet. Esimerkiksi esikoisen saama perinteinen suomalainen nimi vaikuttaa siihen, ettei kuopusta voi nimetä kansainvälisellä nimellä tai toisin päin. Kielivalintaan vaikuttaa erilaisia seikkoja, kuten perheen kieli- ja kulttuuritausta sekä käytännön asiat, kuten nimien helppo äänne- ja kirjoitusasu niin Suomessa kuin ulkomaillakin. Nimien kielisyyteen on kytköksissä myös nimen tyyli, joka yhdistää 31 prosenttia sisarusten nimistä. Sisarusten nimien tyylillinen yhteneväisyys ilmenee alkuperältään ja suosionvaihtelultaan samankaltaisina niminä.

4 Lopuksi

Tutkimukseni tavoite oli selvittää, missä määrin vuosina 2010–2021 annetut sisarusten ensinimet ovat yhteensopivia ja millaiset fonologiset, morfologiset, semanttiset sekä tyyliin ja kielivalintaan liittyvät piirteet sisarusten ensinimiä yhdistävät. Analysoin sisaruksille annettuja nimiä sekä nimitytölogisin että kansanonomastisin keinoin. Tutkimukseni osoittaa, että 76 prosentilla sisarussarjojen ensinimistä on useampi kuin yksi yhteinen piirre, 20 prosentilla on yksi yhteinen piirre ja 4 prosentilla ei ole yhtään yhteistä piirrettä. Sisarusten nimille osoitettavat yhteiset piirteet sijoittuvat kielen eri osa-alueille. Fonologisista piirteistä yleisin on sointuisuus, morfologisista piirteistä kaksitavuisuus, semanttisista piirteistä harvinaisuus ja kielivalintaan liittyvistä piirteistä nimen kielisyys. Tutkimustuloksiin vaikuttaa myös tutkimuksen kansanonomastinen puoli, eli nimenantajien käsitykset erilaisista nimistä (millaisia nimiä vastaajat ovat pitäneet esimerkiksi harvinaisina, kansainvälisinä ja suomalaisina).

Aineistoni osoittaa, että sisarusten nimien yhteensopivuus on nimenantajille tärkeää. Sisarusten nimien yhteensovittamiskeinot ovat kuitenkin ennemminkin nimien rakenteeseen sekä kielisyyteen ja tyyliin liittyviä kuin nimien fonologisiin piirteisiin. 59 % sisarusten nimistä on kaksitavuisia ja 55 % kielivalinnaltaan samanlaisia. Kielivalinta ilmenee jakona suomalaisiin ja kansainvälisiin nimiin. Nimenantajat näkevät suomalaisuuden ja kansainvälisyyden toisensa poissulkevinä vastakohtina. Esimerkiksi Väinön sisarus ei voisi saada nimeä *Christina*, koska vierasperäisen äänteen sisältävä taustaltaan vieraskielinen nimi eroaisi liikaa suomalaisiksi mielletystä ja suomalaista alkuperää olevasta esikoisen nimestä. Nimenantajat ovat siis halunneet antaa sisaruksille kielivalinnaltaan yhdenmukaisia nimiä. Nimien kieleen on kytköksissä myös nimien tyyli: sisaruksille annetaan usein alkuperältään ja suosionvaihtelultaan samankaltaisia nimiä.

Sisarusten nimien ei haluta olevan äännerakenteeltaan liian samankaltaisia keskenään, kuten minimiparit *Armi* ja *Arvi*. Fonologisesti samanlaiset nimet koetaan käytännössä haastaviksi, koska ne menevät helposti sekaisin. Lisäksi äännerakenteeltaan samankaltaisten nimien nähdään vaikuttavan lasten yksilöllisyyden kokemukseen. Sisarukset ovat omia erillisiä persooniaan, mitä halutaan korostaa nimillä, jotka eivät ole liian samankaltaisia keskenään. Toisaalta maltillisemmän äänteellisen samankaltaisuuden, kuten alkusoinnun tai satunnaisten samojen äänteiden, nähdään myös luovan sisarusten välille siteen, mikä ilmenee esimerkiksi yhteenkuuluvuuden ja tasa-arvon tunteena perheen sisällä. Näin ollen sisaruksille annettujen nimien voidaan nähdä heijastelevan myös perheen kasvatuksellisia arvoja.

Äännerakenteeltaan samankaltaisten nimien suosimiseen vaikuttanee jossain määrin myös nimenantajien mieltymykset. Joitain viehättävät pehmeitä konsonantteja sisältävät nimet, kun taas toisia miellyttää, että nimessä on *r*. Sama pätee myös kansainvälisten ja suomalaisten nimien kohdalla. Joissain tapauksissa sisarusten nimien samankaltaisuus ei siis välttämättä ole tarkoituksenmukaista, vaan ennemminkin seuraamus nimeäjien nimimausta. Kyselylomakkeella kerätty aineisto ei mahdollistanut syvempää nimeämisperusteisiin ja motiiveihin perehtymistä, mikä taas olisi ollut mahdollista esimerkiksi haastatteluiden avulla. Toisaalta tutkimuksen tavoitteena ei ollut valottaa kriteereitä nimeämisen taustalla vaan selvittää, millaiset yhteiset piirteet ovat sisarusten nimille tyypillisiä ja miten nimenantajat yhteensopivuuden hahmottavat.

On myös syytä huomioida, että valtaosa tutkimistani sisarussarjoista oli kaksilapsisia. Tämä vaikuttaa siihen, miten tutkimustulokset vertautuvat aiempiin vastaaviin. Vanhoillislestadiolaisten perheiden sisarusten nimisysteemejä tutkinut Hyväri havaitsi, että suurin osa hänen aineistonsa perheistä nimesi lapsensa ilman tietyn systeemin noudattamista (2006: 83). Hyvärin tutkimat sisarusten nimet ovat kuitenkin vähintään kolmelapsisia. Kaikille sisarussarjan nimille yhteisiä piirteitä on haastavampaa löytää, kun sisaruksia on kolme tai enemmän.

Myös omassa aineistossani ilmenee, että useampilapsisen sisarussarjan nimissä kahdella sisaruksella voi olla keskenään yhteinen piirre, joka ei kuitenkaan toistu kaikkien sisarusten nimissä. Esimerkiksi sisarussarjan *Jali*, *Vili*, *Paju* ja *Havu* nimille on yhteistä kaksitavuisuus ja tavorakenne CVCV. Lisäksi kahden vanhimman sekä kahden nuorimman nimiä yhdistävät loppusointu ja semanttinen samankaltaisuus. *Jali* ja *Vili* saivat nimensä kaunokirjallisten hahmojen innoittamina, kun taas *Pajulle* ja *Havulle* valittiin nimet sukupuolineutraalien luontonimien joukosta. Sama ilmiö toistui myös muiden äännerakenteellisten piirteiden, kuten diftongin ja pitkän vokaalin, kohdalla. Sisarusten ensinimien tutkimusta voisi jatkaa ottamalla huomioon nekin piirteet, jotka esiintyvät vain joidenkin sisarussarjan sisarusten nimissä. Näin sisarusten ensinimien yhteensovittamiskeinoista saisi vielä kattavamman kuvan.

Nimissä esiintyviin äännteisiin ja nimien rakenteisiin vaikuttaa myös nimien sukupuoli (ks. esim. Perttula 2013). Oma jatkotutkimusaiheensa olisi vertailla sitä, mitkä yhteiset piirteet ovat tyypillisiä tytöistä ja mitkä taas pojista koostuvien sisarussarjojen nimille. Omassa tutkielmassani havaitsin konsonanttiloppuisten nimien olevan tyypillisempiä poikasisaruksille. Tyttösisarusten nimet olivat taas useammin merkitykseltään luontoon liittyviä. Tyttö- ja poikasisarusten nimien yhteisiä piirteitä vertailemalla olisi mahdollista jatkaa etunimien sukupuoleen liittyvää tutkimusta.

Oman tutkimukseni aihe on puhututtanut niin ristiäisissä, uusiin ihmisiin tutustuessa kuin työpaikan pikkujouluissakin. Nimet yhdistävät, ja monella onkin aiheesta kokemuksensa jaettavana, esimerkiksi omien sisarusten tai lasten nimien myötä. Eri foorumeilla jakamaani kyselylomakkeeseen tuli ensimmäisen viiden päivän aikana lähes 200 vastausta sekä useita kommentteja. Omien havaintojeni mukaan etunimet kiinnostavat ja herättävät keskustelua. Tutkimuksessa kansanonomastinen tarkastelutapa taas erittelee ja tekee näkyväksi noita erilaisia nimiin sekä nimeämiseen liittyviä käsityksiä ja huomioita.

Tavallisten kielenkäyttäjien ja nimenantajien vastauksista koottu aineisto mahdollisti tutkimusaiheen käsittelyn itseäni kiehtoneesta kansanonomastisesta näkökulmasta käsin. Menetelmä oli antoisa, koska sain paitsi vastaajien antamista sisarusten nimistä myös tarinoista nimien taustalla sellaista tietoa, mitä en olisi pelkän etunimilistan varassa saanut. Muussa tapauksessa monen nimiä yhdistävän piirteen, kuten semanttisen sisällön (esim. uskonnollinen esikuva tai kaunokirjallinen hahmo), analysointi olisi jäänyt pitkälti spekulatiiviselle tasolle, sillä en olisi voinut olla varma nimenantajien intentioista. Olisin kuitenkin voinut määritellä väärinymmärrysten varalta tarkemmin jotkut kyselylomakkeessa käyttämäni käsitteet (esimerkiksi *teema* ja *tyyli*), jolloin olisin varmistanut vastaajien tulkitsevan termien merkitykset yhdenmukaisesti ja kenties saanut yhä tarkempia vastauksia.

Käyttämistäni menetelmistä toinen, nimitypologia, puolestaan mahdollisti syventymisen sisarusten nimille yhteisten rakennepiirteiden ääreen. Osa kyselyyn vastanneista totesi, ettei hänen lastensa nimissä ole ollenkaan yhteisiä piirteitä. Pystyin kuitenkin osoittamaan tällaisillekin sisarusten nimille yhteisiä niin äänteellisiä kuin rakenteellisia keinojakin. Lopulta 249 sisarussarjan nimestä vain 11 olivat sellaisia, joilla ei ollut yhteisiä piirteitä.

Oma tutkielmani on jatkumoa sisarusten etunimiä ja nimeämistä käsitelleille tutkimuksille. Nimiaiheiset keskustelut jatkuvat edelleen vilkkaina eri foorumeilla niin kasvotusten kuin verkossakin. Nimet yhdistävät ihmisiä, tutkimukseni perusteella myös sisaruksia. Niille, jotka pohtivat nimeä pikkusisarukselle, ei kuitenkaan ole antaa yksinkertaista vastausta. Jo pelkästään nimien äänne-, rakenne- ja merkityspiirteitä eritellessä valkeni, että sisarusten nimeämistä on mahdollista lähestyä monesta näkökulmasta käsin. Joku antaa lapselle nimen puhtaasti esteettisistä syistä, kun taas toisen valinnassa korostuu käytännöllisyys. Samankaltaiset nimet voivat kuitenkin sitoa sisarukset yhteen ja luoda heidän välilleen jotain ainutlaatuista. Sellaista, joka yhdistää koko loppuelämän.

Lähteet

Kirjallisuus

- AINIALA, TERHI – SAARELMA, MINNA – SJÖBLOM, PAULA 2008: *Nimistöntutkimuksen perusteet*. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.
- ALDRIN, EMILIA 2011: *Namnval som social handling. Val av förnamn och samtal om förnamn bland föräldrar i Göteborg 2007–2009. Namn och samhälle 24*. Uppsala: Uppsala universitet.
- ANTTOLA, LAURA 2014: *Kolmosten nimet ja niiden samankaltaisuus*. Kandidaatintutkielma. Helsingin yliopisto.
- ESKOLA, KSENIA 2021: *Suomalaisuus ja venäläisyys henkilönnimistössä. Nimikulttuurien kohtaaminen Suomessa ja Venäjällä 2000–2018*. Väitöskirja. Helsingin yliopisto.
- HANNOLA, TUULA 2016: *Lasten nimeäminen Helsingin Munkkiniemessä ja Vuosaarella 2000-luvulla*. Pro gradu -tutkielma. Helsingin yliopisto.
- HYVÄRI, MARIA 2006: *Sisarussarjojen etunimisysteemit*. Pro gradu -tutkielma. Oulun yliopisto.
- JÄRVENPÄÄ, TAINA 2018: *Sukupuolvelta toiselle siirtyvät perintönimet 2010-luvulla*. Pro gradu -tutkielma. Helsingin yliopisto.
- KAUPPINEN, ILONA 2021: *2010-luvulla syntyneiden lasten nimien nimenantoperusteita*. Pro gradu -tutkielma. Oulun yliopisto.
- KIVINIEMI, EERO 1982: *Rakkaan lapsen monet nimet. Suomalaisten etunimet ja nimenvallinta*. Espoo: Weilin & Göös.
- KIVINIEMI, EERO 1993: *Iita Linta Maria. Etunimiopas vuosituhatosen vaihteeseen*. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.
- KIVINIEMI, EERO 2006: *Suomalaisten etunimet*. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.
- KOSKIMIES, RAFAEL 1964: *Sanan ja runon taide. Lyhyt runousoppi ja johdatus kirjallisuuteen*. Helsinki: Otava.
- KOTILAINEN, SOFIA 2008: *Suvun nimissä. Nimenannon käytännöt Sisä-Suomessa 1700-luvun alusta 1950-luvulle*. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.
- LAMPINEN, ARJA 1999: *Iloisa Sisko ja Reima Veikko. Sananjalka 41 s. 81–106*. Turku: Suomen Kielen Seuran vuosikirja. Saatavilla <https://journal.fi/sananjalka/issue/view/5968>.
- LEINO, PENTTI 1972: *Etunimien suosionvaihteluja. Nimikirja. Kalevalaseuran vuosikirja 51*. Porvoo: WSOY.
- PERTTULA, HELI 2013: *Etunimen sukupuoli. Eron tekeminen naisten ja miesten nimien välille*. Pro gradu -tutkielma. Helsingin yliopisto.

SAARELMA, MINNA 2007: *Nimi lapselle*. Helsinki & Jyväskylä: Minerva Kustannus Oy.

SAARELMA-PAUKKALA, MINNA 2012: *Nimenannon yksilöllistyminen ja nimipäiväperinne. Yliopiston nimipäiväalmanakka 2013* s. 58–65. Helsinki: Helsingin yliopisto. Saatavilla <https://almanakka.helsinki.fi/images/nimipaivat/nimiallakat/NimAll2013.pdf>

SAARELMA-PAUKKALA, MINNA 2017: *Etunimikirja. Suomalaiset nimitrendit 2000-luvulla. Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran toimituksia 135*. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.

Verkkolähteet

DIGI- JA VÄESTÖTIETOVIRASTO: *Etunimitilasto*.
<https://verkkopalvelu.vrk.fi/nimipalvelu/default.asp?L=1>. Viitattu 31.12.2021 ja 24.3.2022.

DIGI- JA VÄESTÖTIETOVIRASTO: *Suosituimmat lasten suomenkieliset nimet 2020*.
<https://dvv.fi/suosituimmat-lasten-nimet>. Viitattu 26.1.2022.

ESL 946/2017. Etu- ja sukunimilaki. Annettu 19.12.2017. Viitattu 19.11.2021.
<https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2017/20170946>.

KIELITOIMISTON SANAKIRJA: hakusana *hertta*. 2021. Verkkojulkaisu. Päivitetty 11.11.2021. Kotimaisten kielten keskus, Helsinki. <https://www.kielitoimistonsanakirja.fi/#/hertta>. Viitattu 21.3.2022.

KIELITOIMISTON SANAKIRJA: hakusana *jade*. 2021. Verkkojulkaisu. Päivitetty 11.11.2021. Kotimaisten kielten keskus, Helsinki. <https://www.kielitoimistonsanakirja.fi/#/jade>. Viitattu 21.3.2022.

TIETEEN TERMIPANKKI 30.12.2021: Nimitys: alkusointu. (Tarkka osoite:
<https://tieteentermipankki.fi/wiki/Nimitys:alkusointu>)

TIETEEN TERMIPANKKI 30.12.2021: Kirjallisuudentutkimus: loppusointu. (Tarkka osoite:
<https://tieteentermipankki.fi/wiki/Kirjallisuudentutkimus:loppusointu>.)

TIETEEN TERMIPANKKI 30.12.2022: Kirjallisuudentutkimus: sisäsointu. (Tarkka osoite:
<https://tieteentermipankki.fi/wiki/Kirjallisuudentutkimus:sisasointu>.)

TIETEEN TERMIPANKKI 16.2.2022: Kielitiede: diftongi. (Tarkka osoite:
<https://tieteentermipankki.fi/wiki/Kielitiede:diftongi>.)

TIETEEN TERMIPANKKI 16.2.2022: Kielitiede: geminaatta. (Tarkka osoite:
<https://tieteentermipankki.fi/wiki/Kielitiede:geminaatta>.)

TIETEEN TERMIPANKKI 16.2.2022: Kielitiede: pitkä vokaali. (Tarkka osoite:
[https://tieteentermipankki.fi/wiki/Kielitiede:pitkä vokaali](https://tieteentermipankki.fi/wiki/Kielitiede:pitka_vokaali).)

TIETEEN TERMIPANKKI 21.2.2022: Kielitiede: vokaaliyhtymä. (Tarkka osoite:
<https://tieteentermipankki.fi/wiki/Kielitiede:vokaaliyhtym%C3%A4>)

VISK = Auli Hakulinen, Maria Vilkuna, Riitta Korhonen, Vesa Koivisto, Tarja Riitta Heinonen ja Irja Alho 2004: Iso suomen kielioppi. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura. Verkkoersio, viitattu 27.2.2017. Saatavilla: <http://scripta.kotus.fi/visk> URN:ISBN:978-952-5446-35-7.

Liitteet

Liite 1: Kyselylomake

Kysely sisarusten nimeämisestä

Osio 1/3

Teen maisterintutkielmaa sisarusten nimeämisestä. Tutkielman tavoitteena on tarjota tietoa sisarusten nimistä, nimervalintaperusteista ja sisarusten nimiä yhdistävistä piirteistä. Tarkoitukseni on tutkia aikavälillä 2010–2021 annettuja sisarusten nimiä, eli kyselyyn voivat vastata vain sellaiset henkilöt, joiden molemmat tai kaikki lapset ovat syntyneet aikaisintaan vuonna 2010. Jos olet kriteereihin sopiva henkilö, voit osallistua tutkimukseen vastaamalla tähän kyselyyn.

Huomaathan, että vastaamalla kyselyyn hyväksyt vastausten käytön tutkimuksessa. Vastaukset käsitellään luottamuksellisesti.

Vastauksia kiitollisena odottaen,
Rosa Havukainen
Helsingin yliopisto
rosa-maria.havukainen@helsinki.fi

Osio 2/3

Sisarusten nimet

Tutkimukseni kannalta tärkeitä käsitteitä ovat ensinimi ja jälkinimi. Ensinimi tarkoittaa lapsen ensimmäistä etunimeä ja jälkinimi lapsen muita etunimiä. Esimerkiksi nimessä Unto Aatos Hermanni, nimi "Unto" on ensinimi ja nimet "Aatos" ja "Hermanni" ovat jälkinimiä.

Kerro kunkin lapsesi ensinimi (ensimmäinen etunimi) ja syntymävuosi. Aloita vanhimmasta lapsesta ja etene ikäjärjestyksessä vanhimmasta nuorimpaan.

Mikäli lapsen kutsumanimi on jokin muu kuin hänen ensinimensä, kirjoita vastaukseen lapsen kutsumanimi.

Jos perheeseesi kuuluu kaksoset/kolmoset tms., voit mainita asiasta kyseisen lapsen nimen kohdalla.

1. Kirjoita tähän ensimmäisen lapsen ensinimi ja syntymävuosi.

2. Kirjoita tähän toisen lapsen ensinimi ja syntymävuosi.

3. Kirjoita tähän kolmannen lapsen ensinimi ja syntymävuosi.

4. Kirjoita tähän neljännen lapsen ensinimi ja syntymävuosi.

5. Jos sinulla on enemmän kuin neljä lasta, kirjoita tähän heidän ensinimensä ja syntymävuotensa. Erotta sisarusten nimet toisistaan pilkulla.

6. Kerro, saako lastesi nimiä käyttää tutkielmassa esimerkkinä.

- Lasteni nimiä saa käyttää tutkielmassa esimerkkinä.
- Lasteni nimiä ei saa käyttää tutkielmassa esimerkkinä.

Osio 3/3

Sisarusten nimiä yhdistävät piirteet

Valitse lastesi ensinimiin (ensimmäinen etunimi) sopivat piirteet alla olevasta listasta. Jos lapsen kutsumanimi on eri kuin ensinimi, vastaa osioon lapsen kutsumanimen perusteella.

7. Mitä yhteisiä piirteitä lastesi ensinimissä on?

- sama teema
- luontoaiheinen nimi (esim. *Paju* tai *Aarni*)
- nimi, johon sisältyy merkitys (esim. *Ruusu* tai *Aarre*)
- suvussa kulkeva perintönimi
- henkilöesikuva (esim. urheilija, kirjailija tai kaunokirjallinen hahmo)
- sama tyyli (esim. muinaissuomalainen nimi)
- sukupuolineutraali nimi
- kansainvälinen nimi
- nimi, joka toimii kahdella tai useammalla eri kielellä
- nimen harvinaisuus
- ei mikään näistä
- muu, mikä?

8. Voit halutessasi täydentää omin sanoin, millaisia yhteisiä piirteitä lastesi nimissä on tai miten nimet sopivat yhteen.

9. Millä perusteella annoit nimet lapsille?

10. Onko sinulle tärkeää, että lapsillasi on jollain tavalla samantyylliset tai yhteensopivat nimet? Miksi?

Liite 2: Aineisto

Aineistoon sisältyvät sisarusten ensinimet.

<i>Aada</i> 6	<i>Alvin</i>	<i>Eedit</i>	<i>Emilia</i>
<i>Aake</i>	<i>Amalia</i>	<i>Eeli</i> 4	<i>Emma</i> 5
<i>Aamos</i>	<i>Amanda</i> 2	<i>Eelis</i>	<i>Emmi</i> 2
<i>Aamu</i>	<i>Amelia</i> 2	<i>Eemeli</i>	<i>Enni</i> 5
<i>Aapo</i> 5	<i>Amos</i>	<i>Eemi</i>	<i>Ere</i>
<i>Aarne</i>	<i>Anna</i> 2	<i>Eemil</i> 4	<i>Esa</i>
<i>Aarni</i> 2	<i>Anton</i>	<i>Eero</i> 2	<i>Eveliina</i>
<i>Aaro</i>	<i>Anttoni</i>	<i>Eetu</i> 2	<i>Evelin</i>
<i>Aatos</i> 3	<i>Armas</i>	<i>Eeva</i>	<i>Evi</i>
<i>Aatto</i>	<i>Arvi</i>	<i>Eevert</i>	<i>Fanny</i>
<i>Aatu</i>	<i>Astrid</i> 2	<i>Eevi</i>	<i>Felix</i> 2
<i>Adalmiina</i>	<i>Aulis</i>	<i>Eini</i> 2	<i>Fenris</i>
<i>Adessa</i>	<i>Auni</i> 2	<i>Eino</i> 8	<i>Fiona</i> 2
<i>Adrian</i>	<i>Aurora</i> 2	<i>Eivar</i>	<i>Hasse</i>
<i>Agnes</i>	<i>Ava</i>	<i>Elias</i> 10	<i>Havu</i>
<i>Aida</i> 2	<i>Bea</i> 2	<i>Eliel</i> 2	<i>Hayden</i>
<i>Áilu</i>	<i>Beda</i>	<i>Ella</i> 2	<i>Helka</i> 2
<i>Aino</i> 6	<i>Beea</i>	<i>Ellen</i>	<i>Helmi</i> 3
<i>Aksel</i> 2	<i>Bella</i>	<i>Elli</i> 2	<i>Henrik</i>
<i>Akseli</i> 3	<i>Benjamin</i>	<i>Elliot</i>	<i>Hertta</i>
<i>Alex</i>	<i>Clara</i>	<i>Elma</i>	<i>Hilda</i>
<i>Aliina</i>	<i>Daniel</i> 2	<i>Elmiina</i>	<i>Hilja</i>
<i>Aliisa</i>	<i>Daria</i>	<i>Elmo</i>	<i>Hilla</i> 4
<i>Alina</i>	<i>Diana</i>	<i>Elna</i>	<i>Hilli</i>
<i>Alisa</i> 3	<i>Dominic</i>	<i>Elsa</i> 2	<i>Hilma</i> 2
<i>Alissa</i>	<i>Eden</i> 3	<i>Elsi</i> 7	<i>Hugo</i> 3
<i>Alma</i> 2	<i>Edvin</i> 3	<i>Elvi</i>	<i>Huuko</i>
<i>Alva</i> 3	<i>Edwin</i>	<i>Elviira</i>	<i>Ida</i> 2
<i>Alvar</i>	<i>Eeda</i>	<i>Emil</i> 4	<i>Iina</i>

<i>Iipo</i>	<i>Justus</i>	<i>Luukas 2</i>	<i>Nea</i>
<i>Iiris</i>	<i>Juuli</i>	<i>Lydia</i>	<i>Neela</i>
<i>Iisa</i>	<i>Juuso 2</i>	<i>Lyydia</i>	<i>Neeo</i>
<i>Iivo</i>	<i>Kaisla 2</i>	<i>Lyyti</i>	<i>Nella 2</i>
<i>Ilari</i>	<i>Kasper</i>	<i>Malla</i>	<i>Nelli</i>
<i>Ilja</i>	<i>Kendra</i>	<i>Malva 2</i>	<i>Neo</i>
<i>Ilona 2</i>	<i>Kerttu 8</i>	<i>Malviina 2</i>	<i>Netta</i>
<i>Ilpo</i>	<i>Kevin</i>	<i>Maream</i>	<i>Niila 2</i>
<i>Inna</i>	<i>Kia</i>	<i>Marlo</i>	<i>Niilas</i>
<i>Isla 2</i>	<i>Kiia 2</i>	<i>Martta 2</i>	<i>Niilo 3</i>
<i>Jaakko 2</i>	<i>Kiira</i>	<i>Mateo</i>	<i>Niko</i>
<i>Jade 2</i>	<i>Kira</i>	<i>Matilda 4</i>	<i>Nikolai</i>
<i>Jali</i>	<i>Klaara</i>	<i>Matleena</i>	<i>Noa</i>
<i>Jami</i>	<i>Konsta 3</i>	<i>Matti</i>	<i>Noah 2</i>
<i>Janica</i>	<i>Kristian</i>	<i>Max 4</i>	<i>Noel 2</i>
<i>Jannah 2</i>	<i>Kukka</i>	<i>Maxim</i>	<i>Noela</i>
<i>Janni</i>	<i>Lauri 3</i>	<i>Mea 2</i>	<i>Norah</i>
<i>Jare</i>	<i>Leevi 5</i>	<i>Melia</i>	<i>Nuutti 2</i>
<i>Jasmin 3</i>	<i>Leo 4</i>	<i>Melina</i>	<i>Oiva 5</i>
<i>Jemina</i>	<i>Leon 4</i>	<i>Mette</i>	<i>Oku</i>
<i>Jerri</i>	<i>Liia</i>	<i>Mielikki</i>	<i>Olavi</i>
<i>Jimi 3</i>	<i>Lila</i>	<i>Mikael 2</i>	<i>Oliver 3</i>
<i>Jimmy</i>	<i>Lilian</i>	<i>Mila 4</i>	<i>Olivia</i>
<i>Joalin</i>	<i>Lilja 3</i>	<i>Milla</i>	<i>Olli</i>
<i>Joel 2</i>	<i>Lilli</i>	<i>Milo 5</i>	<i>Omar</i>
<i>Johannes</i>	<i>Lina</i>	<i>Mimosa</i>	<i>Onerva</i>
<i>Jooa</i>	<i>Linnea 6</i>	<i>Minea 5</i>	<i>Onni 4</i>
<i>Joona</i>	<i>Lionel</i>	<i>Minttu 2</i>	<i>Oona</i>
<i>Joose</i>	<i>Livia 2</i>	<i>Mio</i>	<i>Oskar 2</i>
<i>Jose</i>	<i>Lotta 3</i>	<i>Miona 2</i>	<i>Ossi</i>
<i>Juho</i>	<i>Louna 2</i>	<i>Miro</i>	<i>Otso 2</i>
<i>Julia 2</i>	<i>Lukas 2</i>	<i>Miska 2</i>	<i>Otto 4</i>
<i>Julius 3</i>	<i>Lumi 2</i>	<i>Moona</i>	<i>Paavo</i>

<i>Paju</i> 2	<i>Sara</i>	<i>Tuomas</i>	<i>Vincent</i>
<i>Paulus</i>	<i>Sasu</i> 2	<i>Tytti</i>	<i>Viola</i> 3
<i>Peetu</i> 3	<i>Sebastian</i>	<i>Tyyne</i>	<i>Virna</i>
<i>Pekko</i>	<i>Seela</i> 4	<i>Ukko</i>	<i>Väinö</i> 4
<i>Peppi</i> 2	<i>Sera</i>	<i>Untamo</i>	<i>Walter</i>
<i>Peppiina</i>	<i>Serafina</i>	<i>Unto</i>	<i>Wilhelmiina</i>
<i>Petja</i>	<i>Siiri</i>	<i>Urho</i>	<i>Wiljami</i>
<i>Pihla</i> 4	<i>Silja</i>	<i>Uuno</i>	<i>Wilma</i>
<i>Pinja</i> 5	<i>Silva</i>	<i>Valla</i>	
<i>Pomeliina</i>	<i>Sinna</i> 2	<i>Valo</i> 2	
<i>Pulmu</i>	<i>Sisu</i>	<i>Valpuri</i>	
<i>Pyry</i>	<i>Sofia</i> 4	<i>Valtteri</i> 2	
<i>Rabi</i>	<i>Sohvi</i> 3	<i>Varpu</i> 2	
<i>Rami</i> 2	<i>Sonia</i>	<i>Veea</i> 2	
<i>Rasmus</i>	<i>Stella</i>	<i>Veela</i>	
<i>Reino</i>	<i>Sulevi</i>	<i>Veera</i> 3	
<i>Rolf</i>	<i>Sulo</i> 2	<i>Veikka</i>	
<i>Ronja</i> 2	<i>Sylvi</i> 4	<i>Veikko</i>	
<i>Roosa</i> 2	<i>Taavi</i>	<i>Veini</i> 2	
<i>Ruben</i>	<i>Taimi</i>	<i>Vella</i> 2	
<i>Ruth</i>	<i>Taisto</i>	<i>Venla</i> 4	
<i>Ruusuu</i>	<i>Taneli</i>	<i>Venny</i>	
<i>Saaga</i>	<i>Tara</i>	<i>Verna</i>	
<i>Saga</i>	<i>Tatu</i>	<i>Verne</i>	
<i>Saida</i>	<i>Telma</i>	<i>Vidar</i>	
<i>Saima</i> 2	<i>Teo</i>	<i>Viivia</i>	
<i>Saimi</i>	<i>Theo</i>	<i>Vilhelmiina</i>	
<i>Saini</i>	<i>Tiitus</i>	<i>Vilho</i> 2	
<i>Sakke</i>	<i>Tilda</i>	<i>Vili</i> 3	
<i>Sampo</i> 2	<i>Timna</i>	<i>Vilja</i>	
<i>Samson</i>	<i>Tomas</i> 2	<i>Viljam</i>	
<i>Samuel</i>	<i>Topias</i> 2	<i>Ville</i>	
<i>Santtu</i>	<i>Totti</i>	<i>Vilma</i> 4	